

BUDAKALÁSZI

XV. évfolyam | 6. szám
2021. július-augusztus

HÍRMONDÓ

Budakalász polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Калазу

Fókuszban: a víz

A TARTALOMBÓL

- A víz közjő, nem árucikk
- Nagy strandkörkép
- Eredményhirdetés:
az „Álmaim Kalásza”
– rajzpályázat nyertes pályamunkái
- Cél a fenntartható városi mobilitás kialakítása
– beszámoló a Klenity-fórumról
- Átadták a Semmelweis-napi díjakat
- Bemutatjuk a BUMM
– budakalászi műteremházat és alkotóit

Újrapapír

MÚLTIDÉZŐ ROVAT

**A BUDAKALÁSZHOZ TARTOZÓ VARÁZSLATOS
KIS SZIGET, A LUPPA TÖRTÉNETÉT
JÁRJUK KÖRÜL**

(20-21. OLDAL)

VÍZHELYZET ÉS STRANDKÖRKÉP KALÁSZON

AKTUÁLIS ROVATUNKBAN A KALÁSZI
VIZES PROBLÉMÁK MELLETT A KÖRNYÉK
FÜRDŐHELYEIT IS SZÁMBA VESSZÜK

(4-8. OLDAL)

TISZTELT BUDAKALÁSZIAK!

SEMMELWEIS-NAP, A BUDAKALÁSZI POLGÁROK EGÉSZSÉGÉÉRT DÍJ

Nálunk, Budakalászon a Semmelweis-díjat a Budakalászi Polgárok Egészségéért díjnak nevezzük. Odaítélésében pedig az egész közösség fejezi ki tiszteletét a díjazott iránt.

Nem csupán egy díszes papírlap ez, mert hála, köszönet és elismerés áll mögötte. Budakalász város vezetése ezzel a díjjal akarja kifejezni köszönetét, azért az odaadó szolgálatért, amelyet polgáraink egészségének védelméért, a megelőzésért vagy a betegek gyógyulása érdekében tettek, tesznek a díjazottak.

Az én olvasatomban tehát ez azt is jelenti, hogy Ön, Tisztelt várományos – a saját szakterületén – hasonlóan Semmelweis Ignác professzor úrhoz, szintén maradandót alkotott.

Tisztelt Nagy Endréné Asszony, igen, merthogy idén Ön, a Budakalászi Egészségklub alapítója a díjazott!

Most rendhagyó módon nem polgármesterként, hanem orvosként adom át Önnek a Semmelweis-díjat, amelyhez hasonló már magam is birtokoltam, és amelyet abban a kórházban kaptam, amelynek falai közt egykor Semmelweis professzor úr is gyógyított. Ezzel kívánja közösségünk és magam is kifejezni személyes nagyrabecsülésemet, hálámat az Ön és munkatársai által kifejtett tevékenységért.

A Semmelweis-díj birtoklása a büszkeség érzésén túl kötelezettséggel is terheli a birtoklóját. Figyelmezteti arra, hogy szent hivatását, a gyógyítást és az egészségmegőrzést soha el nem apadó alázattal, a kiszolgáltatottakkal, elesettekkel szembeni határtalan önfeláldozással végezze, mert csak ez lehet méltó Semmelweis professzor úr életművéhez!

Kívánom tehát, hogy adjon az Úristen az elkövetkező évekre sok-sok erőt, testi, lelki egészséget, türelmet, gondozottai, betegei iránti feltételeket és lehetlent nem ismerő szeretetet!

Tisztelt Ünnepelet, kedves Vendégek! Bár a Semmelweis-nap a gyógyítók – orvosok, asszisztensek, védőnők – ünnepe, nem feledkezhetünk meg azokról sem, akik nap, mint nap mellettünk álltak, kezünk alá dolgozva tetették gördülékennyé a gyógyítás folyamatát. A technikai-műszaki személyzet, a takarítók, és sokan mások munkáját is meg kell említenünk; de a járvány kapcsán köszönetemet fejezem ki mindazok felé, akik civilként, vagy a logisztikai feladatokban rendészeti dolgozóként álltak mellénk és a megnehezült sorsú embertársaink mellé, enyhítve ezzel a járvány által rájuk mért nehézségeket. A latin mondás – *Aequalis non confringit sarcina dorsum* – tanúsága szerint, ha megosztjuk, a teher majd nem töri a hátunkat. Áldozatos helytállásukért hála és köszönet illeti meg őket is. Ők is részt vállaltak a terhekből. Kérem, legyenek továbbra is elkötelezett segítők, mert együtt erősebbek és sikerebbek lehetünk.

És végezetül, de nem utolsó sorban köszönet illeti a hozzátartozóinkat, családtagjainkat, mert Ők adtak a mindennapokban biztos hátteret ahhoz, hogy gyógyító tevékenységünket a hétköznapok apró problémái ne akadályozzák. Időnként türelmük végső határához érven is kitarítottak mellettünk. Köszönjük nektek is hű feleségek, férjek, szeretett gyermek!

Budakalász, 2021. június 30-án, Semmelweis-nap előestéjén.

(Dr. Göbl Richárd polgármester úr a Semmelweis napi városi ünnepségén elmondott beszéde teljes egészében a város honlapján megjelent tudósításban olvasható.)

Dr. Göbl Richárd

A Budakalászi Polgárok Egészségéért díj idei kitüntetettje: Nagy Endréné, az Egészségklub alapítója

A VÍZ KÖZZÓ, NEM ÁRUCIKK!

A vízre sok címke illik: létszükséglet, otthon, lokális és globális erőforrás, közlekedési folyosó és éghajlat-szabályozó, de a víz a nyár, a pihenés szinonimája is. Egy valami azonban biztosan nem lehet a víz, nem lehet árucikk, mert a tiszta víz közzó. A hétköznapi élet rohanásában nem értékeljük eléggé, sokszor szennyezzük és pazaroljuk, és jelentőségét csak akkor vesszük komolyan, ha valami miatt nem áll rendelkezésre. A Hírmondó idei nyári összevont számának középpontjába ezért a víz áll.

Vizeink az utóbbi két évszázadban a természetbe kijuttatott szennyezőanyagok végállomásává is váltak, újabban pedig a természeti kincsek kizsákmányolásának terepei is, hiszen a szárazföldi lehetőségek csökkenésével a tengeri bányászat egyre nagyobb teret hódít. Ha azonban továbbra is élvezni szeretnénk a tiszta óceánok, folyók és tavak, valamint az egészséges ivóvíz előnyeit, akkor gyökeres változásokra van szükség: új szemléltre és új gyakorlatra a vízhasználat és kezelés terén.

A víz a mikron méretű apró szervezetektől a tonnás tömegű élőlényekig fajok millióinak ad otthont. A tengerek és óceánok a globális éghajlat szempontjából is fontos szerepet játszanak. A tengeri áramlatok segítik egyes földrészek lakhatóvá tételét, a víz eső vagy hó formájában pedig a szárazföldi élet fenntartásának záloga. Az ember szempontjából a víz nem csupán testi létszükséglet, hanem olyan erőforrás, amelyet otthonainkban naponta használunk és hasznosítunk.

Az azonban, ahogyan ezt az értékes erőforrást kezeljük, sajnos nem csupán az egészségünkre, hanem a víztől függő összes életformára is kihatással van. A vízi élőhelyek szennyezése, túlzott igénybevétele és fizikai átalakítása, valamint az éghajlatváltozás folyamatosan rontja a víz minőségét és a rendelkezésre álló mennyiségét – hívta fel nemrég a figyelmet *Hans Bruyninckx*, az Európai Környezetvédelmi Ügynökség igazgatója.

Átalakítjuk a természetet és a víz természetét is

Amikor a vizet kivesszük természetes közegéből, csaknem mindig módosítjuk annak egyes jellemzőit. A felhasznált vizet a tisztító-szerfoszfátok, a mezőgazdaságban alkalmazott műtrágyamaradványok, sőtölaj és műanyag mikroszemcsék szennyezik és ezek egy része még a korszerű szennyvíztisztítási folyamatok után is a vízben maradhat. A légszennyezést okozó szennyező anyagok jó része szintén eljut a folyókba, tavakba és a tengerekbe.

Az utóbbi négy évtizedben Európa jelentős fejlődést ért el vízminőség szabályozása, a szennyvizek tisztítása, a tengeri és édesvízi élőhelyek védelme terén, az ivóvízhálózatok felújításával pedig jelentősen csökkentették a pazarlást. Az unióban számos fontos döntés született az ivóvízről kezdve a települési szennyvízen, a védett tengeri területek kijelölésén, a fürdővíz minőségén,

az árvízvédelmen, az egyszer használatos műanyagokon és az ipari kibocsátásokon át a veszélyes vegyi anyagok alkalmazásának korlátozásáig.

Az európaiak általában törődnek a vizük minőségével. A Right2water („A víz közzó, nem árucikk!”) elnevezésű első európai polgári kezdeményezés például a víztakarékos technológiákkal és vízvesztés-csökkentési beruházásokkal kombinált programokkal valódi víztakarékosságot eredményeztek Európa sok országában. Ennek is köszönhető, hogy 1990 óta a kontinensünkön kitermelt víz teljes mennyisége tizenkilenc százalékkal csökkent és a lakosság több mint nyolcvan százaléka már rendelkezik csatornahálózattal. A biztató fejlemények ellenére azonban az európai felszíni vizek ökológiai és kémiai állapota továbbra is aggodalomra és kitüntett figyelemre ad okot.

Mi a helyzet itthon?

A hazai állapotok sajnos nem követik a javuló európai trendet. A vezetékes ivóvízellátás nálunk is 100 százalékos, de 17 évvel az uniós csatlakozás után is csak a háztartások alig több mint 60 százaléka rendelkezik csatornával. Harminc évvel ezelőtt Magyarországon olyan személet uralkodott, hogy a vízhez jutás alapvető jog, ezért a szolgáltatásnak a lehető legolcsóbbnak kellett lennie. Ahhoz, hogy használható maradjon az ivóvízhálózat, hogy később is működjenek a kutak, a vízdíjba igyekeztek beszámítani a rendszer pótlási, felújítási költségeit. Ekkor még az önkormányzatok szabták meg a tarifákat, de ahány önkormányzat volt, annyiféleképp gondolták ezt kiszámolni. Országos jelenség volt, hogy az akkoriban még négyévente magukat újráváasztani akaró városvezetők nem közzgazdasági (költségek+amortizáció), hanem inkább népszerűségi szempontok alapján döntöttek a tarifákról, de a működési feltételek garantálása úgy-ahogy még kezelhető volt.

2011-ben aztán megszületett a víziközműtörvény mely kimondta, hogy a vízdíjakat csak nettó 2,6 százalékkal lehet emelni. Két évré rá a rezsicsökkentési törvény aztán végképp ellehetetlenítette a helyzetet azzal, hogy az összes lakossági víz- és csatornadíjat 10 százalékkal visszavágta, a vízszolgáltatók tarifáit befagyasztotta. A politikai kampánydöntés miatt a szolgáltatóknak a tíz évvel ezelőtti árszinten kell működniük, ugyanakkor pedig mindenki tudja, hogy az aktuális beszerzési árak, bér, anyag- és technológiai költségek már köszönőviszonyban sincsenek az akkoriakkal.

Pótolni, felújítani viszont muszáj, így viszont a szolgáltató cégek nagy része felélte maradék forrásait. A Magyar Víziközmű Szövetség elnöke erről két éve úgy fogalmazott: *„Már nem boncolgatom, hogy miért nincsen víz. Azért nincsen víz, mert nincsen ember, aki a csőtörést megjavítsa vagy azért nincsen víz, mert nincs pénz kicserélni egy műszaki berendezést, ami meghibásodott. Ott tartunk, hogy akár a javítási fedezet hiányát, akár a munkaerő kérdést, akár az üzemeltetési vagy rekonstrukciós feladatok elodázását nézem, mindegyik az ellátásbiztonságot veszélyezteti.”* Kurdi Viktor egy energetikai szakportálnak később úgy nyilatkozott: *„...valahogy nem ment át a köztudatba és mintha a döntéshozók piroritásai sem azt tükröznék, hogy tisztában lennének a víz élethez nélkülözhetetlenül szükséges, alapvető szerepével. Az Európai Unióban az ivóvíz áfája Magyarországon a legmagasabb, 27 százalék, holott mindenki tudja, hogy alapvető élelmiszerről van szó. Miért nem lehet más termékekhez hasonlóan az ivóvizet is kedvezményes sávba sorolni, amikor ezzel a fogyasztói árak változatlanul hagyása mellett is forráshoz lehetne juttatni az erre sürgősen rászoruló szolgáltatókat?”*

A KPMG tanulmánya már 2015-ben jelezte, hogy a folyamat eredményeként nagy a baj az országosan 20 ezer embert foglalkoztató ágazatban. Három évvel később a Századvég Gazdaságkutató felmérése is megerősítette ezt – mégsem történt szinte semmi. **A vízügyesek szerint az elmúlt években országos szinten legkevésbé 1000 milliárd forintos hiány gyűlt össze az ágazatban. A közgazdasági valóságról tudomást nem vevő szemlélet miatt a szolgáltató cégek teljesen felélték tartalékaikat; egyre nehezebb a helyzet, és ez alól Budakalász sem kivétel.**

Nálunk az állami tulajdonú Dunamenti Regionális Vízmű Zrt. szolgáltató. A hat és fél kilométeres belterületi ivóvízhálózaton évi 160-180 kisebb-nagyobb hálózati hibát kell kijavítani, ami azt jelenti,

hogy Budakalászon átlag két-három naponta van jelentősebb szivárgás, kisebb vagy nagyobb csőtörés. A vezetékünk átlagéletkora 30 év körüli, de bizonyos részeken 50-60 éves vagy annál is régebbi csövek vannak lefektetve, ami azt jelenti, hogy a városi hálózat sok helyen már meghaladta a fektetéskor várt élettartamot, és ha nem lesz gyors intézkedés, nem sok jóra számíthatunk. A DMRV igyekszik brüsszeli pályázati forrásokat találni Budakalász, illetve a régió víz- és csatornahálózatának felújítására. Nemrég a teljes Pilisi-mendecére készítettek egy komplex vízhálózat-rekonstrukciós tervet, ettől remélnék jelentősebb uniós forrásokat. Ha ez nem sikerül, a gyors kormányzati segítség már tényleg nem halogatható. Addig pedig maradnak a csőtörések, és marad a pazarlás, a növekvő vízvesztés, illetve maradnak a nyári vízkorlátozások is – ahogyan azt idén a júniusi kánikulában már megtapasztalhattuk.

Mi a helyzet a vízbázisainkkal?

A kilencvenes évek közepén példaértékű döntések születtek a hazai stratégiai vízbázisok biztonságba helyezéséről. Mivel ezek döntően sérülékeny közegben vannak, a szakemberek javaslatát megfontolva jelentős kormányzati intézkedések, jogszabályok születtek és a felszínközeli vízbázisokat védőterületekkel vették körül. Budakalász területének jó része is ekkor került a Szentendre Regionális Déli Vízbázis védőövezeteibe. Az „A” védőterület az északi városhatár, a Duna, a Lupaszigeti út és a 11-es út között húzódik; a 11-es úttól a HÉV-ig tartó terület – beleértve a volt szövőgyár területét is – pedig a hidrogeológiai „B” övezetbe került. Az „A” övezet a kutakhoz közelebbi, úgynevezett 5 éves elérési idejű védőterület, ami annyit jelent, hogy egy esetleges szennyeződés a modellek alapján ennyi időn belül éri el a vízáadó réteget; a „B” övezetben ugyanez 50 év alatt várható.

Ezért aztán szigorú szabályok vonatkoznak a védőterületekre. Öt évvel ezelőtt a Lupa Strand vízbázis tetején épült óriásparkolójának szabályszerűségével kapcsolatos aggályok is ezért kerültek napirendre. Az autókról származó olaj- és nehézfém-szarmazékokat úgy lehet távol tartani a vízáadó rétegtől, ha a parkoló felszínén vízzáró felülettel akadályozzák meg a szennyeződések talajba szivárgását, a szennyezett csapadékvizeket pedig összegyűjtik megszűrjük és elvezetjük. A parkolót laza szerkezetű márt aszfalttal borították, ezért a szükséges vízzárásról, a fontos műszaki és eljárásjogi kérdések megnyugtató megválaszolása érdekében jelenleg is jogi eljárások folynak. A legfontosabb tisztázandó kérdés, hogy a 2019-ben engedély nélkül így megépült parkoló felülete az utólag megadott fennmaradási engedély ellenére vízzárónak tekinthető-e?

Vízbázis védőterületen meg kell akadályozni a szennyeződések talajba jutását

AKTUÁLIS

Idén januárban került nyilvánosságra a Lenfonó-gyárterület egy részét biztosan érintő szennyezés ügye is. A budakalásziak ekkor olvashattak először hiteles adatokat erről, bár a 2011. decemberi képviselőtestületi jegyzőkönyv tanúsága szerint (10. oldal) az akkori városvezetés már tudhatta, hogy baj van, mégsem történt semmi. A gyár ugyancsak védőterületen van. Az önkormányzati kezdeményezésre március 1-én indított hatósági eljárás a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóságon nemrég lezárult, a szükséges kármentesítésről a Pest Megyei Kormányhivatal Zöldhatósága dönt majd. A környezetvédelemben fontos európai irányelv a „szennyező fizet” elv. Mivel az önkormányzat csak a kilencvenes évek második felében, a gyár bezárását követően lett tulajdonosa a területnek, álláspontunk szerint a gyár működésére visszavehető szennyeződésekért a korábban állami irányítású BUDAFLAX tulajdonosának, a magyar államnak kell helytállnia.

Mire számíthatunk globálisan és lokálisan?

Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség igazgatójának előrejelzése szerint Európában az éghajlatváltozás kihat majd a rendelkezésre álló víz mennyiségére és további terheket ró a már most is vízhiányos régiókra. Gyakrabban lesznek áradások, az alacsonyabban fekvő területeket pedig a tengerszint emelkedése és vihardagályok veszélyeztetik. Jó hír, hogy a sürgető szárazföldi tennivalók terén élen járó országok és régiók már hatékony intézkedéseket tettek a vízpazarlás, a hálózatokon elszennvedett szivárgási vízvesztések csökkentése és a víz újrahatszósítása, valamint az árvízveszélyek és a vízkárok csökkentése érdekében.

Sok kulcsfontosságú gazdasági ágazat, például a mezőgazdaság is jelentős mennyiségű édesvizet használ. Dél-Európa egyes részein előfordulhat, hogy a tavaszi és nyári hónapokban a felhasznált víz több mint fele ilyen tevékenységekhez kötődik. Hasonló a helyzet a népszerű turistacélpontokkal, ahol turisták ezrei számára kell vizet biztosítani, tovább növelve a már egyébként is meglévő vízhiányt.

Bár az elmúlt évtizedben Magyarországon jelentős uniós források álltak rendelkezésre, a dunakanyari régióban és Budakalászon

kapacitásainak határára ért a víz- és a csatornahálózat terhelhetősége. A szükséges rekonstrukciók, fejlesztések elmaradása és az intenzív lakosságszámnövekedés miatt egyre gyakoribb a víz-korlátozás. Tehát nem csupán a zsúfolt közlekedési viszonyaink, de az ivóvíz és csatornahálózati kapacitások miatt is Budakalászon minden eszközzel korlátozni szükséges a nagyarányú betelepülés lehetőségeit. A város hosszú távú új településfejlesztési stratégiájának egyik pillére és a fejlesztések egyik alapfeltétele a közművek állapota és fejlesztési lehetősége lesz, mert Budakalász a víziközmű szolgáltatások szempontjából is megtelt.

Péterffy Gábor

AHOL SZABAD A

STRAND

ÉS AHOL TILOS

Nyár, napsütés, forróság. Ki az, aki nem vízparton tölti ezeket a heteket? A felhőtlen pancsolás lét-szükséglet, mégsem lehet elégszer hangsúlyozni, mennyire fontos a fürdőzés szabályainak betartása, főként folyóvizek esetében: vagyis, hogy ne fürdjünk ott, ahol tilos. Cikkünkben bemutatjuk a szabadstrandolás alapvető szabályait, a környék szabad és zárt (fizető) strandjait.

A Dunában a kijelölt területeken kívül tehát tilos fürdeni. A Budapesti Rendőr-főkapitányság nemrég hívta fel a figyelmet a folyó veszélyeire. Hangsúlyozták, a visszatérő ellenőrzések ellenére még mindig sokan fürdenek tiltott helyen, ami néha végzetes is lehet. A tavalyi 40 dunai halálesetből 4 köthető tiltott fürdőzéshez a BRFK tudósítása szerint. Ezeknek a tragédiáknak jelentős része azonban megelőzhető a fürdőzés szabályainak betartásával, felelős strandolással és sportolással. Felhívják a figyelmet, hogy a Dunában fürdeni kizárólag a kijelölt helyeken lehet: Budakalász közelében Dunakeszin, Gödön, Szentendrén, Verőcén, Dunabogdányban, Nagymaroson vagy Kisorosziban a települések által üzemeltetett szabadstrandokon.

Mi az, ami tilos?

Tilos fürdeni hajóútban, hajóutat és hajózási akadályt jelző bóják, nagyhajók, közelében, a vízlépcsők és vízi munkák háromszáz méteres, hidak, vízkivételi művek, egyéb vízi műtárgyak, komp- és révátkelőhelyek százméteres körzetében. Szintén tilos fürdeni kikötők, veszteglő- és rakodóhelyek, kijelölt, zárt vízisí és vízirobogó (jet-ski), valamint egyéb motoros vízi sporteszköz közlekedésére szolgáló pályák, hajóállomás területén, egészségre ártalmas vizekben, kijelölt fürdőhelyek kivételével a határvizekben és a városok belterületén lévő szabadvizekben, éjszaka és korlátozott látási viszonyok között, kivéve, ha a vízfelület megvilágított, és legfeljebb a mélyvíz határáig, ahol a tiltó tábla jelzi. Felhevült testtel tilos hirtelen vízbe ugrani. Szabad vizekben hat éven alul, illetve úszni nem tudó 12 éven aluli gyermek csak felnőtt közvetlen közelében, annak felügyelete mellett fürödhet. Ha valaki megszegi a szabályokat, az ötezertől 150 ezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

A sérülések és halálesetek elkerülése, valamint a jogszabályok betartatása érdekében a rendőrség rendszeres ellenőrzéseket tart. Beszámoltak arról is, hogy vízi sporteszközök – köztük vízisí vagy SUP – használható a Dunán; azokra hasonló szabályok vonatkoznak, mint a csónakokra: vízi járművet csak az vezethet, aki nem ivott alkoholt. A tájékoztatás szerint minden vízi járműben tartózkodó, úszni nem tudó, valamint 14 évnél fiatalabb személy,

AKTUÁLIS

továbbá vízi sporteszközön közlekedő köteles mentőmellényt viselni. A BRFK azt is javasolta, hogy aki nem tud jól úszni, mindig csak sekély vízben fürödjön.

Ha fürdés közben a felfújható vízi eszközök – például gumimattac – elsodródik, ne ússzanak utána, mert az életüket veszélyeztetik.

Ahol szabad

Választhatunk a környéken jónéhány strand közül, ahol viszont szabad fürdeni. Duna-part, strandfürdő, uszoda, sőt egy „tengerpart” is elérhető közelségben van hozzánk, mindenki megtalálhatja tehát a kedvére valót.

A szentendrei Postás strand

A megújult Postás strand Szentendre első legális szabadstrandja a Dunán. Bójákkal, a parton táblákkal jelölik a fürdésre kijelölt helyeket. A part közelében öltöző, négyállásos zuhanyzó és ivóvízcsap áll a strandolók rendelkezésére áll. A terület folyamatos fejlesztés alatt áll, játszótér, szabadtéri fitness park, tenispálya, sütögetésre kijelölt hely és néhány büfé is található közvetlen közelében.

A víz talaja: homokos, partja kisebb részen homokos, nagyobb részt füves, a víz hirtelen mélyül. Öltöző, zuhanyzó, ivóvízcsap található a területén. A strand házirendje szerint: 8.00-20.00-ig lehet fürdeni, a strand a nyári időszakban bármikor látogatható.

A dunabogdányi szabadstrand

A környék másik kedvelt szabadvízi, fokozatosan mélyülő strandja a dunabogdányi szabadstrand, melynek homokos partja egész nyáron ingyenesen látogatható.

A víz talaja itt kavicsos és homokos, partja homokos, illetve füves, árnyékos területek aránya azonban jóval nagyobb, mint a szentendrei szabadstrandon. A közelben játszótér, futballpálya, röplabdapálya, büfé és étterem is várja a látogatókat.

Pázsit Tófürdő, Pócsmegyer

A pócsmegyeri strand, a Pázsit tófürdő sportolási és kikapcsolódási lehetőségekkel várja a fürdőzőket. A Pázsit-tó vize, hosszú partszakasza nem csak a helyieknek, de az ide látogató turistáknak, vendégeknek is egyedülálló kikapcsolódást nyújthat.

A környék kellemes kikapcsolódást ígér, a parton idén felújított vizesblokkok is találhatóak, a tóparton elhelyezkedő büfé pedig finom ételekkel várja az ide látogatókat. Területén öltöző, zuhanyzó és vizesblokk is található, aktív kikapcsolódást pedig a játszótér, a futball-, illetve röplabdapálya kínálja, de lehet vízibiciklit és csónakot is bérelni. 9.00-19.00 óráig pénztárcabarát belépőjegy megvásárlása ellenében látogatható. Kutyát a strand területére bevinni nem lehet.

Lupa-tó

A legtöbb kisvárosnak nincsen strandja, de még uszodája sincs, nekünk viszont „tengerpartunk” is van, az egykori bányató mára legalábbis így vonult be a köztudatba. Türkizkék víz, pálmafás partok, beach clubok, gasztrosztány, horgászállások, profi strandsport pályák szárazon és vízen – mindez egy helyen, de egymást nem zavarva – várnak a Lupa-tónál szabadvízi élményként. A passzív és az aktív vízparti kikapcsolódást kedvelők is megtalálhatják itt számításaikat, nem beszélve a családosookról, akiket egy külön partszakasz vár.

Van strandröplabdapálya, strandkézilabda-pálya és strandfocipálya, lehet kajakozni, SUP-ozni a tó közepére vagy csak úszni egy nagyot. Van teqball pálya és pentaque-ozni is lehet. Az extrém vízisport szerelmeseit pedig várja a búvárközpont és a wakeboard pálya várja. A Lupa Beach a nyüzsis tengerpart, a Lupa Öbölben minden kicsit nyugisabb, természetközelibb és pénztárcabarátabb. A budakalásziaknak lakcímkártyával 50% kedvezmény jár a belépő árából, a megközelítéséhez mindenkinek a kerékpárt ajánljuk!

Kuli Orsi

„ÉPÍTETT” USZODÁK, STRANDOK A KÖZELBEN

Vizes Nyolcas Uszoda és Szabadidőközpont

elérhetőségei: 2000 Szentendre, Kálvária út 16/c,
+36 (26) 300-200, <https://v-8.hu>

Termálfürdő Leányfalu (Termálfürdő és strand)

elérhetőségei: 2016 Leányfalu, Móricz Zsigmond út 142.,
T.: +36 (30) 516-7307, <https://www.leanyfurdo.hu/>,

Pünkösdfürdői Strandfürdő

1039 Budapest, Királyok útja 272.,
elérhetőségei: +36 (1) 388-6665, <https://www.punkosdfurdo.hu/>

Római Strandfürdő

1031 Budapest, Rozgonyi Piroska u. 2.,
elérhetőségei: +36 (1) 388-9740, <https://www.romastrand.hu/>

Csillaghegyi Strandfürdő és Uszoda

1038 Budapest, Pusztakúti út 2-6.,
T.: +36 (1) 242-0754, <https://www.csillaghegyifurdo.hu/>

Aquaworld Resort Budapest

1044 Budapest (Káposztásmegyér), Íves út 16.,
T.: +36 (1) 231-3600 <https://www.aquaworldresort.hu/>

KÖRNYEZETÜNK

EGY KIS HELYTÖRTÉNET: OMSZK-TÓ ÉS TÖRTÉNETE

Bár fürdeni már nem lehet benne, nem maradhat ki „vizes” összeállításunkból Kalász egyik legmeghatározóbb természeti jelensége, az Omszk-tó sem.

Ez a mesterséges tó a főváros közelsége miatt évtizedek óta népszerű pihenőhely, sokáig nudista strand is működött itt, illetve különféle egyéb rekreációs lehetőségeket és vendéglátóhelyeket is építettek a tó körzetébe.

A tó a Duna hordalékaként itt lerakódott sóder kitermelésének köszönheti létezését. A sóder itteni kitermelése az 1960-as években kezdődött meg, ennek eredményeként alakult ki a tómeder. A bányagödört később nemcsak a beszivárgó talajvíz töltötte fel: az 1965-ös nagy áradása idején a Duna vize is kiöntött ideig. A tó vízfelületének nagysága jelenleg körülbelül 15 hektár, átlagos mélysége 3 méter, legnagyobb mélysége 8 méter körüli.

A szocialista időkben Pest megye és a Szovjetunió szibériai részén elterülő Omszk megye testvérmegyék voltak, és e kapcsolat megörökítésére kapta a budakalászi tó az Omszk nevet 1977. november 7-én.

VÍZKORLÁTOZÁS BUDAKALÁSZON ÉS A KÖRNYEZŐ TELEPÜLÉSEKEN

A Duna Menti Regionális Vízmű az ivóvizek lakossági és intézményi felhasználásának korlátozására kérte Budakalász és nyolc másik Pilis-dunakanyari település lakóit, miután ellátási gondok jelentkeztek az ivóvíz-szolgáltatásban.

A DMRV jelezte, annak ellenére, hogy a vízbázisok és a víztermelő kutak maximális kapacitással működnek, a víztároló medencék vízszintje jelentősen lecsökkent. A vízfogyasztás a mai napon is tovább nőtt, ezért kérik a lakosokat, hogy locsolásra, a kerti öntözőrendszerek működtetésére és úszómedencék feltöltésére ne használják a vezetékes ivóvizet és a kánikula idejére kerüljék a nem létfontosságú vízfelhasználást.

ÚJJÁSZERVEZŐDIK A POLGÁRŐRSÉG

Néhány évnyi szünet és a tavasszal megszületett elhatározások után a városvezetés támogatásával újjá szerveződik a Budakalászi Polgárőrség.

A korábbi elnök, Halász Jenő várja a közszolgálat iránt elkötelezett 18. életévüket betöltött fiatalok és a tapasztaltabb korosztály tagjainak jelentkezését önéletrajzzal és rövid motivációs levéllel a polgarorseg@budakalasz.hu címen.

CSOBBANJ VELÜNK!

Nyár, napsütés, Balaton. Idén nyáron hátrányos helyzetű gyermekek számára szerez felejthetetlen élményt a pilisvörösvári UBM TRADE Zrt.

A cég társadalmi felelősségvállalási programjának keretében többszáz hátrányos helyzetű fiatal, közte 30 budakalászi gyermek számára kínál ingyenes kirándulást és kikapcsolódást a balatoni Aqua Fun Parkok egyikében. A Családsegítő Szolgálat, a Szent Ferenc Karitasz és az önkormányzat munkatársai már szervezik az egynapos utazást. Köszönjük az UBM Trade Zrt. vezetőinek és képviselőinek a felajánlást, örömmel szervezzük meg a gyermekek nyaralását.

A „Csobbanási utalványt” Szabó-Fazekas Szabolcs, az UBM TRADE Zrt. képviselője és Vitályos Eszter, az EMMI Európai uniós Fejlesztéspolitikáért Felelős államtitkára adták át Nagel István és Fórián-Szabó Gergely alpolgármestereknek.

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

FILMSTÚDIÓ-PROJEKT: REPREZENTATÍV KÖZVÉLEMÉNYKUTATÁS

A Budakalászra tervezett filmstúdió építésével kapcsolatban a városvezetés korábbi ígéretéhez híven július 2-12. között kérdőív kutatás keretében méri fel a lakossági véleményeket.

A kérdőív célja, hogy az önkormányzat felmérje a tervezett beruházással kapcsolatos lakossági véleményeket, mivel nagyon fontosnak tartja, hogy pontos kép alakuljon ki a budakalásziak véleményéről a tervezett beruházással kapcsolatban. A 200 budakalászi lakos bevonásával készülő, reprezentatív kutatást a Fabricula Bt. végzi. A kutatásban résztvevők kiválasztásához Budakalász különböző városrészeit vették alapul. „Annak érdekében, hogy a fejlesztés által leginkább érintett területen élők véleményét alaposabban megismerhessük, a Duna-parti területeken (1. választóköri körzet) az ott élők számához képest több embert kérdezőnk meg. Így ha vannak esetleg markáns véleménykülönbségek a település különböző részein élők között, akkor azok is kimutathatók lesznek” – tájékoztat Ságvári Bence, a Fabricula Bt. ügyvezetője, egyben a budakalászi kutatás vezetője.

A kutatás eredményeit a városi médiafelületeken fogjuk ismertetni, a képviselő-testület tagjai pedig várhatóan még júliusban döntenek arról, hogy építési jogokkal felruhazzák-e a beruházásra kiszemelt külterületi szántóföldet. A mostani kutatás részletei, módszertana és a kutatási kérdőív elérhető a budakalasz.hu-n.

VÁROSI DÍJAK 2021 – A JELÖLÉSI HATÁRIDŐ AUGUSZTUS 31.

Budakalász Város Önkormányzat képviselő-testülete a „Budakalász Díszpolgára” és a „Budakalászáért Emlékérem” elismerések jelöltjeire augusztus 31-ig várja a lakossági javaslatokat, jelöléseket.

A *Budakalász díszpolgára* díj adományozható annak a személynek, aki a társadalom- és természettudományok, a sport és a kulturális élet, az irodalom, a művészetek (a népzene, a néptánc, a színház, a képző- és iparművészet, az építőművészet, a film- és fotóművészet, kortárs zene, tánc) terén magas színvonalon végzett alkotó tevékenységéért, a sport terén nyújtott kiemelkedő teljesítményével, a város sport, kulturális életének fejlődéséért végzett kiemelkedő tevékenységéért, a sport, a közművelődés területén maradandó értéket teremtett. Aki kiemelkedően jelentős munkájával, vagy egész életművével mind a városon belül, mind pedig országosan, vagy nemzetközi viszonylatban olyan általános elismerést szerzett, amely hozzájárult a település jó hírnevének öregbítéséhez, továbbá példamutató emberi magatartása miatt köztisztviselőként áll.

A *Budakalászáért emlékérem* adományozható azon személyek csoportjának, társadalmi vagy gazdasági szervezeteknek, akik, vagy amelyek a város fejlesztésében, a társadalmi, egészségügyi, szociális, sport, kulturális és gazdasági élet bármely ágazatában kiemelkedően hasznos munkát végeztek, és ennek révén a település értékeit növelő, maradandó eredményeket értek el.

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

A kitöltött jelölőlapokat az info@budakalasz.hu vagy a Budakalász Város Önkormányzata, 2011 Budakalász, Petőfi tér 1. címekre 2021. augusztus 31-ig várjuk. A díjak átadására ősszel, az október 23-i városi ünnepségen kerül sor.

RENDEZŐDHEK A SZENTISTVÁNTELEPI POLGÁRI KÖR EGYKORI ÉPÜLETÉNEK SORSA

Az eljárás ötödik évében elsőfokú ítéletet hirdetett a Szentendrei Járásbíróság az Arany János utca 3. szám alatt álló önkormányzati ingatlannal kapcsolatban. A bíróság kötelezte az alperest, hogy ürítse ki az ingatlant és fizessen meg az önkormányzat részére közel 10 millió forint elmaradt lakbért és annak kamatait. Az alperes viszontkeresetét a bíróság elutasította.

A bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 30 napon belül az ingatlant ürítse ki, és adja át, illetve 15 napon belül fizessen meg az önkormányzat részére a 2016. augusztus 12. napjától 2021. március 31. napjáig lejárt 9.957.143 forint lakásbérleti és használati díjat, valamint ennek esedékes késedelmi kamatát. 2021. április 1-től a lakás kiürítéséig kötelezte az alperest, hogy minden hónapban 200.000 forint használati díjat fizessen.

Alperes viszontkeresetében 20 millió forint megfizetésére kérte kötelezni az önkormányzatot részben jogalap nélküli gazdagodás, részben biztatási kár címén. Alperes egyebek mellett arra hivatkozott, hogy 2011 nyarán, még a felújítások előtt szóban megállapodott Rogán László akkori polgármesterrel, hogy megvásárolhatja majd az ingatlant. A bíróság a viszontkeresetet elutasította. Az ítélet nem jogerős, a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye.

Budakalász Város Önkormányzata 2011. augusztus 12. napján 5 évre kötött bérleti szerződést az alperessel. A határozott idejű szerződés lejártá előtt 2016 májusában az önkormányzat tájékoztatta az alperest, hogy a lakásbérleti szerződést az önkormányzatnak nincs szándékában meghosszabbítani, egyben felszólította, hogy 2016. augusztus 31-ig a lakást kiürített állapotban szolgáltatassa vissza. A felszólítás ellenére az alperes az ingatlant nem hagyta el és azóta is használja. A per ezért indult.

A telket és a 123 nm alapterületű ingatlant a Szentistvántelevi Polgári Kör vásárolta, illetve építtette, majd az épület később is különféle közösségi célokat szolgált. Az épületen lévő emléktáblaavatás évfordulójáról és történetéről a júniusi Hírmondóban olvashatták összeállításunkat.

PROBLÉMÁK ÉS MEGOLDÁSOK – BESZÁMOLÓ A KLENITY-FÓRUMRÓL

A szaharai hőség ellenére majdnem megtelt a Faluház nagyterme a József Attila utca, Csapás utca, Kántor utca és a közeli utcákban mára kialakult élehetetlen közlekedési helyzet rendezése érdekében június 24-én, délutánra összehívott lakossági fórumra. Az eseményen Fórián-Szabó Gergely alpolgármester mutatta be az előzményeket. Szele András, a közlekedés szervezéssel-tervezéssel foglalkozó Mobilissimus Kft. vezető szakértője és Bokory Gábor, a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság tagja vázolták a közlekedési anomáliák megszüntetésére tett javaslatokat. Végül Nagel István alpolgármester foglalta össze a megoldási javaslat

részleteit. A lakossági fórum utolsó két órájában a jelenlévő érdeklődők kérdéseit válaszolták meg a városvezetők és a közlekedési szakértők.

Budakalász egyik legforgalmasabb utcája a József Attila utca, ami a 11-es főút felől érkező forgalmat vezeti a HÉV-átjáróhoz. A 11-es főútról nagyon kevés helyen lehet átjutni a HÉV túlsó oldalára, minden ilyen átjáró zsúfolt és alacsony színvonalú szolgáltatást nyújt, nagyok a várakozási idők és hosszúak a sorok. A Lenfónó HÉV-átjárójának visszaduzzasztása miatt a József Attila utcán is rendszeresen hosszú sorok alakulnak ki és az itt közlekedők ezeket a torlódásokat minden lehetséges módon megpróbálják kikerülni. Ennek köszönhetően a Kántor utca, a Téglási András utca és a Csapás utca is jelentős, nem oda illő átmenő forgalmat kénytelen elviselni, annak ellenére, hogy a lakó-pihenő övezetbe szabályosan már most sem hajthatna be az átmenő forgalom. A hatóság – részben létszámihiány miatt, részben jogi kiskapuk miatt – képtelen érvényt szerezni a korlátozásnak. A forgalomszámlálási adatok alapján egy átlagos csúcsidőben a Csapás utcában több

Forián-Szabó Gergely

autó (közel 500) halad át, mint a József Attila utcán és ez a járda nélküli utcában jelentős közlekedésbiztonsági kockázat. Ezek a jelenségek főleg munkanapokon délután jellemzőek, de sajnos szép idő esetén a 11-es út bedugulásakor már hétvégeken is egyre gyakoribbak, amikor néhány óra alatt szintén több száz autó választja ezt az irányt.

A szakértők – legalább az elkerülő utak (M0, északi elkerülő út) megépüléséig – a forgalmas útszakaszok forgalmának határozott korlátozását javasolták:

- A Csapás utca és a Káposztás köz körzetében fix vagy mozgó (süllyedő oszlop) akadály.
- A Kántor utcában északi irányban szakaszos egyirányúsítás és behajtási korlátozás – kivéve engedéllyel, ami kizárólag a Klenity és a Szentistvántelep állandó lakosainak járna.
- A terület a Szentendrei út irányából Klenityen kívüli lakosok számára zsákutca lenne.
- A Kertész utcában a Kántor és a Kanonok utcák között fix vagy mozgó (süllyedő oszlop) akadály zárna ki az oda nem való átmenő forgalmat.

Bokory Gábor

A mozgó akadályok költségmegosztási elveinek részleteiről még egyeztetés szükséges. Ugyan ez költséges megoldás, de a környező utcák lakóinak átjutása, a közüzemi szolgáltatók, valamint mentők, rendőrség behajtási lehetősége így lenne a leghatékonyabban megoldható.

A Kántor utca műszaki alkalmatlanságáról már négy évvel ezelőtt indulatos üzenetváltás volt az akkori városvezetés és a civilek között, és azóta csak romlott a helyzet: a menekülő útnak használt útszakaszok egyre forgalmasabbak lettek, a napi szintű konfliktusok és az életveszélyes helyzetek állandósultak.

CÉL A FENNTARTHATÓ VÁROSI MOBILITÁS KÖRÜLMÉNYEINEK KIALAKÍTÁSA

Tizenöt évvel ezelőtt ez egyszerűbb feladat lett volna, de jobb később, mint soha. A jelenlegi városvezetés egyik legfontosabb vállalása az volt, hogy szigorítja azokat a helyi településrendezési szabályokat, amelyek az elmúlt évtizedben lehetővé tették Budakalászon az infrastrukturális lehetőségeken felüli intenzív belterületi beépítést. Cél a fenntartható városi mobilitás körülményeinek kialakítása akkor is, ha ez időigényes folyamat: egységes szemlélet mentén, a városlakók és a közlekedést használók igényei alapján fejleszteni Budakalászt úgy, hogy támogassuk a közösségi, a gyalogos- és a kerékpáros közlekedés térnyerését úgy, hogy az érthető élethelyzetek miatt mégis gépkocsival közlekedők igényeit is igyekszünk figyelembe venni.

A városlakókat középpontba állító közlekedési stratégia-alkotás elindult. A Fenntartható Városi Mobilitási Terv elkészítése (SUMP – Sustainable Urban Mobility Plan) Budakalász számára az elkövetkező évek egyik legjelentősebb közlekedéstervezési dokumentuma lesz. A városközpont és az ahhoz közeli új beépítésű területek súlyos közlekedési problémáira és a balesetveszélyes helyzetek csökkentésére azonban azonnali megoldást kell találni akkor is, ha a megoldást jelentő M0 következő szakaszának és az északi elkerülő út megépüléséig csak a rossz és kevésbé rossz megoldások között lehet választani.

ANYAKÖNYV

Szeretettel köszöntjük Budakalász Város legfiatalabb lakóit!

Borsi Nóra Hanna
Császár Csanád
Gomann Noel Krisztofer
Kollár Johanna
Pester Johanna
Tóth Levente Attila
Zima Kiara

Sok szeretettel gratulálunk!
Isten éltesse
őket és családjukat!

IRTÓ NAGY PROBLÉMA: HOGYAN VÉDEKEZZÜNK A SZÚNYOGOK ELLEN?

Az elmúlt néhány évben előtérbe került az a kérdés, hogy kizárólag biológiai defenzívával megoldható-e a csípőszúnyogok elleni védekezés a hazai viszonyok között? A szakemberek – és Budakalász Város Önkormányzatának szándéka – szerint is törekedni kell a biológiai gyérítés elterjesztésére Magyarországon, minél nagyobb területen és minél jobb eredménnyel. Ugyanakkor Magyarországon jelenleg sajnos nem lehet teljesen kiküszöbölni a kémiai irtást sem. Mérlegre tettük a kémiai és biológiai szúnyoggyérítés előnyeit és hátrányait.

Módszerek és hatások

A kémiai szúnyoggyérítés során a levegőbe permetezett vegyszer a kifejlett szúnyogokat pusztítja el (a tojásokra, lárvákra hatástalan). A biológiai gyérítés viszont a szúnyoglárvákat veszi célba és pusztítja el, a legidősebb lárvákat, a bábokat és a kifejlett szúnyogokat azonban nem. A két módszer tehát kiegészíti egymást.

A kémiai gyérítés során különböző kémiai anyagokat (egészen pontosan idegmérget) használnak, melyet földi módszerrel juttatnak ki. Ezek a szerek az Országos Tisztifőorvosi Hivatal (OHT) engedélyével rendelkeznek, mint ahogy a légi kijuttatásuk is már második éve külön engedéllyel kerülhet kiszórásra, indokolt esetben.

Emberre, háziállatokra, melegvérű állatokra nem veszélyesek, nincs munkaegészségügyi várakozási idejük és kockázatuk, az érzékenyebb rovarokat pusztítják el – olvasható a Szerocor Konzorcium – a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Gazdasági Ellátó Központja által megbízott szúnyoggyérítési lebonyolító cég – tájékoztatójában. A csípőszúnyogokon túl azonban számos más hasznos (beporzást, lebontást, kártevők fogyasztását végző) rovarfajra is mérgező pl.: a méhekre, de felhalmozódnak a vízi gerincesekben is, így tömeges halpusztulást is okozhatnak. A légi úton történő kijuttatás veszélye még az elsodródás, amely során akár természetvédelmi területek is

károsodhatnak – nyilatkozta Garamszegi László Zsolt, az Ökológiai Kutatóközpont Ökológiai és Botanikai Intézetét (ÖK-ÖBI) igazgatója a Qubit.hu cikkében.

A biológiai gyérítés a kémiaival ellentétben célzottan hat a csípőszúnyoglárvákra, más rovarokat, élőlényeket nem pusztít. A biológiai módszert alkalmazó védekezés kizárólag a csípőszúnyoglárvákat érinti, azok tenyészőhelyein. A BTI (*Bacillus thuringiensis* var. *israelensis*) toxinját a tenyészőhely vizébe juttatják, ahol azt a lárvák elfogyasztják. A toxin a lárvák bélcsatornáját károsítja, ez okozza pusztulásukat.

A földi kémiai szúnyoggyérítés elvégezhető bármikor a nyár folyamán, amikor sok a kifejlett szúnyog. Sok múlik az időjárásról is: esős, viharos, nagyon szeles napokon nem végeznek kémiai gyérítést és általában napnyugta után, az éjjeli vagy hajnali órákban folynak a munkálatok.)

Biológiai gyérítésre azonban a lárvák megjelenésétől kezdődően nagyjából csak egy hét áll rendelkezésre. Esős, viharos, szeles napokon nem végeznek szórást, permetezést és általában napközben történnek a munkálatok.

Felelősök és költségek

A kémiai szúnyoggyérítést ma Magyarországon a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Gazdasági Ellátó Központja koordinálja. A lebonyolító feladattal a Szerocor Konzorciumot, a szakértői feladatokkal pedig a Pannon-Bio-Kalibra Konzorciumot bízta meg. A kémiai gyérítéskor felhasznált szereket az Országos Tisztifőorvosi Hivatal (OHT) vizsgálja és engedélyezteteti. OHT-engedély nélküli szer nem használható fel szúnyoggyérítésre!

Biológiai gyérítést csak olyan cég, társulás, konzorcium, hatóság stb. végezhet, amely rendelkezik a Nemzeti Népegészségügyi Központ, kifejezetten erre a tevékenységre vonatkozó engedélyével. Védett természeti területen az illetékes megyei kormányhivatal környezetvédelmi és természetvédelmi főosztályának engedélye, légi kijuttatás esetén pedig a légügyi hatóság engedélye szükséges a munka elvégzéséhez.

A vonatkozó rendelet entomológus szakértő közreműködését is kötelezően előírja.

Összehasonlítva a biológiai gyérítést a földi kémiaival, egységnyi területre vetítve az előbbi drágábbnak tűnhet. Ugyanakkor a biológiai kezelés a tenyészőhelyekre koncentrálnak, ezért jóval kisebb kiterjedésben szükséges elvégezni, mint a kémiai gyérítést. Arról nem is beszélve, hogy a biológiai módszerek számos nehezen forintosítható vetülete is van, elsősorban kevésbé káros hatása a természetre és az ökoszisztémára.

Hazánkban a biológiai szúnyoggyérítés kutatásának és gyakorlatának több mint 30 éves múltja van. Ahogy annak a törekvésnek is, hogy a választható lehetőségek közül, a környezetkímélő biológiai védekezés kerüljön mind inkább előtérbe. Az utóbbi évtizedek munkájának köszönhetően, a biológiai úton kezelt területek évenkénti összkiterjedése, valamint a tenyészőhelyek feltártsága Magyarországon folyamatosan növekszik. A vonatkozó kutatások fő célja a probléma – talán még nem is ismert módon történő – megoldása: a biológiai módszert is csak szükséges mértékben használó hazai szúnyoggyérítés.

Mi tehetnek az önkormányzatok?

A kémiai szúnyoggyérítést az önkormányzatok is megrendelhetik saját hatáskörben, de a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Gazdasági Ellátó Központja, Magyarország Kormányának megbízásából központilag végezteti a munkát.

A központi gyérítés esetén az önkormányzatoknak – így Budakalász Város Önkormányzatának is – lakosság, illetve a méhészek felé tájékoztatási kötelezettségük van.

Az önkormányzatok annyit tehetnek, hogy lemondják a kémiai szúnyoggyérítést, amennyiben nem kérik. A biológiai gyérítés külön is megrendelhetik saját költségvetésből, olyan cégtől, aki rendelkezik a megfelelő engedéllyel, eszközzel, szakértővel, mivel az önkormányzatok a legtöbb esetben nem rendelkeznek ezekkel a feltételekkel, ahogyan a biológiai szúnyoggyérítéshez szükséges anyagi fedezettel sem.

Mit tehetünk, hogy kevesebb szúnyog legyen a környezetünkben?

Szüntessük meg otthonunkban azokat a vízgyűjtőket, amelyek a szúnyogok szaporodását segítik. Ha környezetünkben észleljük a szúnyoglárvák fejlődését, hívjuk fel családtagjaink, ismerőseink figyelmét is a szúnyogok elleni védekezés fontosságára.

1. Az udvaron tárolt vödört, kannát, talicskát, gyermekjátékot stb. úgy fordítsuk, tároljuk, hogy abban az esővíz ne tudjon összegyűlni.
2. Az állatok itatóvizét ne csak utántöltsük, hanem rendszeresen cseréljük friss vízre.
3. Az esővízgyűjtő hordót, víztárolót stb. fedjük le, vagy sűrű hálószerű takarjuk le.
4. Az ereszcatornát, vízvezető árkot tartssuk karban, hogy a csapadékvíz elfolyhasson.
5. A takaróponyvát, mezőgazdasági fóliát stb. olyan módon terítsük le, hogy a víz ne álljon meg rajta.
6. Ne hagyjuk, hogy a virágcserepekben hosszabb ideig víz álljon. A temetői virágvázat töltssük fel apró kavicssal, sóderral vagy homokkal és erre öntsük a vizet.
7. Ne tároljunk a szabadban szétszórta olyan hulladékot (pl. gumiabroncsot), melyben a víz összegyűlhet.
8. Több szúnyogfaj a telet úgy vészeli át, hogy a kifejlett szúnyogok fagytól védett helyekre húzódnak be ősszel. A garázs, pince, akna, istálló stb. nyílászáróit tartssuk zárva az őszi hónapokban, vagy szúnyoghálószerűen védjük azokat.

Forrás: szunyg.net

Megkérdezett szakértőnk: Sáringer-Kenyeres Tamás a Pannonia Központ Kft. ügyvezetője, szakértői csoportvezetője.

Kuli Orsi

A szelektív hulladéktároló-edények cseréje a Hulladékudvarban

Júniusban a NHSZ Vértes Vidéke Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. közszolgáltató elvégezte a Klinger Henrik utcai Hulladékudvarban elhelyezett 1100 literes, nagy, szelektív hulladéktároló-edények cseréjét. A szelektív tárolók közül 25 db sárga „kukát” – ami a műanyag- és fémhulladék tárolására alkalmas – kék színűre cserélt, ami a papírhulladék gyűjtésére való.

BESZÁMOLÓ

NYÍLT NAP A PATAKPART ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN

Sokan voltak kíváncsiak a Patakpart Általános Iskola – az iskola és az önkormányzat által szervezett – nyílt napjára, lakossági bejárására június 18-án. Az érdeklődők személyre vehették az iskola új épületét, bejárhatták a tantermet, folyosókat, körbejárhattak az udvaron. Személyes benyomásokat szerezhettek a hatalmas épület bonyolult beruházási folyamatának eredményéről, az új budakalászi iskoláról.

A szeptemberben várhatóan 180-200 diákkal induló iskola enyhíteni fogja a helyi túlzásfolt oktatási intézmények problémáját. Az iskola felépítéséhez – a 3,5 milliárdos állami támogatáson túl – saját büd-

zszejéből 232 millió forintot költött a város. A nyílt nap lehetőséget biztosított minden budakalászi lakos számára, hogy megismerhesse az intézményt.

A 16 tantermes iskolaépület Turi Attila tervei alapján épült; az ünnepélyes alapkövetételre 2019 szeptemberében került sor. Jelenleg az épület garanciális javítási munkálatainak utolsó simításai zajlanak és indul a használatba vételi engedélyezési eljárás is. Gazda Géza, az 5. sz. egyéni választókerület képviselője építőmérnöki szakmai tapasztalatával az elejétől aktívan bekapcsolódott a beruházási folyamatba és az építkezés végén a garanciális javítások felmérésébe, a hibalista összeállításába és annak ellenőrzésébe.

„Minden előírás betartása mellett is előfordulnak hibák, jócskán van is belőle, de már látjuk az alagút végét” – nyilatkozta Gazda Géza a pénteki lakossági bejáráson.

Kovács Kristóf Áron, Gazda Géza és Bokory Gábor
(a képen jobbról balra)

Ebben a kész-közeli állapotban tekinthették meg a budakalásziak az iskolát. Több mint ötvenen gyűltek össze az iskola épülete előtt: szülők, gyerekek és helyi érdeklődők. Az egybegyűlteket elsőként Kovács Kristóf Áron – a Váci Tankerületi Központ által kijelölt fejlesztési ügyintéző – köszöntötte, majd ismertette a négyzetes épület helyiségeit.

Az épület legfelső szintjén található a könyvtári olvasószoba, amit jellegzetes ötszög alakú ablaka tesz igazán különlegessé. A harmadik szinten a tanári szobák vannak, de itt helyezték el az irodahelyiségeket és a gépészetet, valamint a természettudományi szaktantermet és a kreatív termet is, ami lehetőséget ad nagyobb helyigényű foglalkozások tartására. Nagyobb belmagassággal és alapterülettel rendelkezik, mobilis bútorokkal fogják berendezni, hogy a tér tetszőlegesen alakítható, jobban kihasználható legyen. A földszintre további tantermek kerültek, és az ebédlő is itt található. Az alagsorban pedig számítástechnika-terem, nyelvi laborok, technikaterem, háztartástanterem, a tornaterem öltözőkkel, valamint az udvari kijárat. Az épület akadálymentességéről egy személylift gondoskodik. Az épület még nincs bebútorozva, a nyár folyamán érkeznek a bútorok. Az udvaron csodaszép környezet, játszórészek, pihenésre és sportolásra kialakított helyek várják a gyerekeket. Az óriási területen két játszótér (mászókával), homokozó, kisebb atlétikai pálya – távolugró pályával, nagy rekortán sportpálya – bármilyen labdajátékra alkalmas – található.

Az ismertető után Bokory Gábor a város településfejlesztési és környezetvédelmi bizottságából röviden beszélt arról, hogy a parkolóterveket részben átalakították. Egyrészt azért, hogy a gyerekeknek ne kelljen autót kereszteniük az iskola kapujáig: végig járdán mehessenek. Másrészt – a normál parkolón túl – kialakítottak egy hat férőhelyes, úgynevezett K+R parkolót is. Itt, minimális várakozási idővel, csak a kiszállás, rövid búcsú erejéig parkolhatnak az autók.

Ezek a parkolóhelyeken, szükség esetén két turista busz is elfér majd. Kibővítették a kerékpártárolót, illetve gurulásgátlókat helyeztek el, hogy a járda hasznos szélességéből ne foglaljanak el helyet a parkoló autók.

Az épület légköre két érzést közvetít; egyrészt egy várakozással teli, titokzatos tér, amit a jövőbeli diákok, tanárok, munkatársak, szülők tölthetnek majd meg igazán. Másrészt egy profeszionális lakk-szagú, érintetlen parkettájú, tiszta falú, vadonatúj iskolaépület, amiben jó lesz tanulni, tanítani, fejlődni, egyszóval jó lesz használatba venni.

„A KÖNYVTÁR NEM EGY POROS RAKTÁR”

A város idén a „dr. Milosevits Péterné Budakalász Közoktatásáért” díjat érdemeinek elismeréséért **Fazekas Borbálának**, a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár könyvtárvezetőjének adományozta, aki 1984 óta töretlen lelkesedéssel, változó feltételek közepette könyvtárosként és vezetőként szolgálja Budakalász közművelődését. Egész munkásságát elhivatottság jellemzi, mindennapi életében és gondolatainak középpontjában az olvasók szolgálata áll, folyamatosan és kitartóan megtesz mindent annak érdekében, hogy a könyvtári szolgáltatás maradéktalanul működhessen. Küldetése, hogy a legkisebekkel is megismertesse az olvasás szeretetét. Borbála az elmúlt 37 esztendőben rengeteget tett a település közművelődéséért, az olvasóvá nevelésért, emellett tartalmas könyvtárat hozott létre. A díjátadót követően pályájáról és szakmai kihívásokról beszélgettünk.

Személyes élményem veled kapcsolatban, amikor kislányként nagymamám átküldött az – akkor még a Pomázi úton működő – könyvtárba. Féltem, hogyan fogom kiválasztani, amire vágyik a több ezernyi könyv közül. Elhessegette aggodalmaimat azzal, hogy a könyvtáros Bori néni tudja, mi az ő ízlése. Így is lett! Mama lett a leglelkesebb Daniel Steel rajongó akkoriban a faluban, kilószám hordtam neki a könyveket, hála neked. És most itt ülhetek veled szemben és beszélgethetünk ennyi év távlatából. Többek közt az is mindig érdekelt, hogyan találtál rá erre az életútra?

Két meghatározó momentumról tudok beszámolni könyvtárossá válásom folyamatában. Az egyik az az pillanat, amikor ötéves koromban szüleim beírtak a Szabó Ervin Könyvtár közeli fiókiintézményébe. A hely annyira megragadott, hogy azonnal faggatni kezdtem a könyvtárost. Nem véletlen, hogy később ott kezdtem pályámat és onnan kerültem 1984-ben Budakalászra, ideiglenes helyettesként egy évre. A másik élményem az Óvakodj a törpétől című film volt, amelyben Goldie Hawn játszotta a könyvtárost és egy izgalmas jelenetben a polcok között folyt az üldözés. Micsoda nő, micsoda izgalom, ott a helyem! – gondoltam. És bár akciófilmes futamokról nem tudok beszámolni, de azt, hogy minden napom tele van izgalommal, elhihetik!

Hogyan alakult ki az irodalom iránti vonzódásod? Mit jelentett számodra könyvek közti tölteni több évtizedet?

Saját magam könyvekből tanultam meg kutyát, gyereket nevelni, házat építeni, a könyvek segítettek bánatomban és osztoztak örömeimben. A könyvtár soha nem csupán kötetekkel zsúfolt polcokat jelentett, számomra érezhetően jelen van Tolsztoj, Hrabal, Murakami, Márai, Szabó Lőrinc, sőt Beethoven is. Rendkívül izgalmas társaság, mindig öröm velük együtt lenni. Könyvekre pedig egész életünk során szükségünk van.

Hogyan látod, milyen szakmai kihívásokat tartogat a jövő?

A korábbi években a könyvtáros fő feladata az volt, hogy tudatosítsa, minden információ mindenki számára alapvető jog és

INTÉZMÉNYI HÍREK

elérhető kell, hogy legyen. Manapság, amikor kéretlenül zúdul ránk minden, abban kell segítenünk, hogy a korrekt, helytálló ismeretanyag jusson el a felhasználóhoz. A könyvtárosnak nem egyszerűen kiszolgáltatnia kell az igényeket, hanem elébe kell mennie. Az évek alatt megtapasztaltam a könyvekhez és így a könyvtárakhoz is fűződő megváltozott kapcsolatunkat. Átalakult, ez természetes. A könyvtár egy állandóan változó, élő organizmus, folyamatosan kezelt válogatott gyűjtemény, nem könyvek halmaza, főleg nem poros raktár. Lépést kell tartanunk a megváltozott társadalmi igényekkel. Manapság egyre inkább közösségi terekre van szükségünk, ahol találkozni lehet, ahol együtt lehetünk, miközben megtalálhatjuk a számunkra szükséges tevékenységek helyszínét. Ezt felismerve Nyugat-Európában hatalmas épületeket építenek, ahol az egyik emelet a könyvtár, a többin játszóház, étterem, kávézó, mozi található, de mosni, varrni, fénymásolni, nyomtatni is lehet. Szóval a könyvtár egy rendkívül izgalmas hely!

Mit jelent számodra Budakalászon dolgozni?

A fővárosból érkeve összetartozás érzést tapasztaltam és mély emberi kapcsolódásokat a könyvtárban és bármerre járva a településen. Ez számomra az elmúlt négy évtizedben mit sem halványult, inkább erősödött.

Szabady Szintia

INTÉZMÉNYI HÍREK

Patakpart Általános Iskola

Nyílt napok az új iskolában

A Kevély keleti lankáin, a Barát-patak partján felépült új iskola egyelőre üres épületében az elmúlt hónapok szinte eseménytelenül teltek, hiszen az épület egy-két kisebb javítási munkától eltekintve készen áll. A nyár első hónapjában két napra azonban hirtelen minden megváltozott. Két nap alatt körülbelül háromszáz érdeklődő ismerkedhetett meg a város új általános iskolájának otthont adó épülettel. Június 17-én először a leendő első osztályos gyerekek és szülei barangolhatták be az épületet. Ezt követően a Patakpart Iskola leendő másodikos tanulói, akik az iskola augusztus 1-i megalapítását követően kapják meg közalkalmazotti kinevezésüket.

*Kovács Kristóf Áron, fejlesztési ügyintéző,
Váci Tankerületi Központ*

Szentistvántelepi Általános Iskola

Ballagás a Szentistvántelepi Általános Iskolában

Ebben a tanévben június 18-án ballagott el iskolánk három végzős osztályának hatvanhét nyolcadikos. A hagyományosnak nem mondható tanév végén rendhagyó ballagással búcsúztattuk el a diákjainkat. A gyerekek elköszöntek osztályfőnökeiktől és az alsós tanítóiktól, valamint az őket tanító szaktanároktól. Az Év tanulója díjat Bozsó Lili 8.c és Csink Nóra 8.a, az Év közösségi embere díjat Barna Zsolt 8.b osztályos tanulóink kapták. A díjazottak Szentistvántelepi Iskoláért emlékplakettet kaptak.

szervezett nyílt napra bárki eljőhetett. Nagy számban voltak jelen a felsőbb évfolyamokra átjelentkező gyerekek és szülei.

Mindeközben halad a munka az eszközbeszerzéssel. A Váci Tankerületi Központ a közbeszerzési eljárásokon, illetve pályázati úton választja ki azokat a cégeket, akik megbízást kapnak az iskolai bútorok, az informatikai, higiéniai-, sport- és egyéb taneszközök, függönyök szállítására és felszerelésére. Az első szerződést a napokban kötöttük meg, amelyet még számos másik fog követni. Zajlik a különféle álláshelyekre jelentkezők személyes meghallgatása. Kiválasztásra került több pedagógus is, akik az iskola augusztus 1-i megalapítását követően kapják meg közalkalmazotti kinevezésüket.

Június 24-én 17 órától került sor a tanévzáró ünnepélyre. A 4. évfolyamos tanulók rövid műsorát követően Németh Rita intézményvezető asszony beszédében gratulált az első évet végzett diákoknak, a 141 kitűnő tanulónak, és annak a hét diáknak, akik általános tantestületi dicsérteben részesültek. Ezt követően kihirdette a következő tanévben Kisherceg ösztöndíjban részesülő tíz tanulót.

Az ünnepségen elköszöntünk az 1.p osztályos gyerekektől, és az őket tanító kollégáktól, hiszen ők szeptembertől a Patakpart Általános Iskolában folytatják a tanulmányaikat. Nyugdíjba vonulása alkalmából virágcsokorral búcsúztunk Palásti Györgyi Zsuzsanna kollégánktól.

*Nagyné Mózer Gabriella,
intézményvezető-helyettes*

Zeneiskola

Elismerések a Kalász Művészeti Iskolában

A Kalász Művészeti Iskola nevelőtestülete titkos szavazással meghozta döntését, hogy ki kapja idén a Kalász Művészeti, Nevelési Alapítvány Arany Kalász Alkalmazotti Díját. Idei fiatal díjazottunkra elsősorban arányban szavaztak a kollégák. Bár még csak 6 éve dolgozik az iskolában, de meghatározó személyiséggé vált e rövid idő alatt is: ismerjük meg Lovas Lászlót.

1985-ben született Kiskunhalason, majd alap- és középiskolai tanulmányai után 2009-ben a Szegedi Egyetem Zeneművészeti Karán kitüntetéses zongoraművész-tanári diplomát szerzett. Már egyetemi évei alatt 2004-től bevonták Őt az alapfokú zongoratanításba a kiskunhalasi zeneiskolában majd diplomával a kezében 2010-ben az esztergomi zeneiskolába került. Innen csábítottuk át Budakalászra 2015-ben, ahol billentyűs tanzakvezetőként rögtön feladatot kapott az iskolavezetésben. 1 év múlva megnyílt a lehetőség zeneiskolai intézményvezetőhelyettes foglalkoztatására, melyet nagy örömmel bízunk rá, hiszen láttuk

mennyire elhivatott, pontos, megbízható, türelmes valamint fiatal kora ellenére mennyire sokrétű tudással és tapasztalattal rendelkezik.

Igazgatóhelyettesként rendkívül fontos és jelentős munkát végez az iskolavezetésben. Az intézmény érdekében kifejtett véleményére, javaslataira mindig érdemes odafigyelni. Tevékenysége mindig nagyon alapos, munkáját nagy önállósággal, kitartással, megbízhatóan végzi. Sokoldalú szakmai, informatikai ismeretei és alázattal párosult segítőkészsége nélkülözhetetlen a nevelőtestület munkájának mindennapos segítésében, irányításában, ellenőrzésében. Nagy szerepet vállal az intézmény honlapjának szerkesztésében, naprakész információkkal való feltöltésében. Projektkoordinátori közreműködésével az ország 9. legjobb

Erasmus pályázatát nyújtottuk be 2020-ban. Mindemellett kiváló zongoratanár és korrepetítor, az iskolai, városi rendezvények kiemelkedő szereplője. Több növendékét készítette fel nagy sikerrel területi és országos versenyekre, akik közül egyikük éppen most szerzett zongoraművész-tanári diplomát.

Három gyermeke mellett is folyton tanul. 2018-ban pedagógus szakvizsgát szerzett Tehetséggondozás, tehetségfejlesztés szakirányon, de idén vegyésztechnikus! végzettséggel is gazdagította tudását és bizonyítványai számát.

A nevelőtestület tagjainak indoklásaiból idéznék egyet-kettőt:

„Kedves, őszinte, elfogadó, szeretettel viszonyuló, precíz, szorgalmas, megbízható, érdeklődő, szakmailag kifogástalan tudással bíró, hatalmas agyi kapacitású, komoly értékrendet képviselő, ritka, mint a fehér holló kolléga.”

„...ilyen precíz emberrel nem találkoztam a zenészek között.”

„Rengeteget tett, tesz a zeneiskola működéséért. Napi szinten könnyíti a tanárok életét azzal, ahogy előkészít, leegyszerűsít, összefoglal, tájékoztat, emlékeztet, elintézt... Mindig szépen,

csendben, hatékonyan. Nem is tudom elképzelni már, hogyan működhetnének nélküle :)”

Ilyen a mi **Lovas Lacink!** Szívből gratulálunk és további szép szakmai sikereket kívánunk neki!

Papp Ágnes, népi ének tanárnő Miniszteri Elismerő Oklevelet kapott Prof. Dr. Kásler Miklóstól az Emberi Erőforrások Minisztériuma miniszterétől 23 éve tartó magas színvonalú zenetanári munkájáért, az alap-, közép- és felsőfokú képzésben való aktív részvételéért, a gyermekek személyiségfejlesztésében, a tehetséggondozásban végzett eredményes tevékenységéért. Szeretettel gratulálunk a kitüntetéshez és további sok sikert kívánunk zenetanári pályáján!

Hermeszné Uracs Mónika, intézményvezető

NACHRICHTEN

Az iskolai tanév vége előtt közel 200 Kalász Sulis diák látogatott el a Sváb tájházba. Az 1. és 2. osztályos diákoknak újdonság volt a tájház, mivel a Corona vírus miatt nekik elmaradt a ház látogatása. Itt közelről ismerkedtek meg azokkal a tárgyakkal, amelyeket a német hon- és népismereti órákon tanultak.

Herzlichen glückwunsch zum Geburtstag:

Szeretettel köszöntjük és további jó egészséget kívánunk Német Egyesületünk szépkoru tagjainak: Francz Rudi bácsinak 95., Schütz Tiborné Irénkének és Trendl Ferencnek 90. születésnapján.

Wágner Kati

A Rozmaring Szerb Táncegyüttes nyári táborai

A pandémiás helyzet 2021-ben is fél éves kimaradást okozott a Rozmaring Szerb Táncegyüttes életében. Novembertől májusig a felnőtt táncosok online tartották a kapcsolatot és alig várták, hogy ismét élőben próbálhassanak a Faluházban. Hogy kellőképpen felkészüljenek a nyári fellépésekre, úgy döntöttek, egy intenzív, 4 napos tánc táborban „porolják le” a koreográfiákat, elevenítik fel a tánc lépéseket. Június 16-án indultak el a táncosok Siklóra, ahol napi két intenzív táncpróbán vettek részt. A táncosokat a zenészek is elkísérték, akiknek szintén szükségük volt a kihagyás utáni gyakorlásra. A nagy meleg és a kihívást jelentő fizikai megterhelés ellenére kiváló volt a tábori hangulat. A próbák mellett jutott idő a helyi szerb nevezetességek megtekintésére, a siklósi borok megkóstolására és strandolásra is. A szakmai program jól sikerült, a táncosok felkészülten állnak színpadra többek között a Kalászi Vigasságokon és a többi nyári nemzetiségi folklór programon.

СВЕЖЕ ВЕСТИ

Nemcsak a felnőttek táboroztak, a gyerektáncosok is készülnek a nyáron tábori keretek között csiszolni a tánc tudásukat: július elején Battonyán vettek részt a Dél-Alföldi Nemzetiségi Tánc táborban, július végén pedig a saját szervezésű, deszki Bánát Táncegyüttes ifjúsági csoportjával közös folklór táborban töltik a szünidőt, Mórahalmon.

HITÉLET

MEGPIHENÉS ISTENNÉL

Itt van a nyár a pihenés ideje. Szeretnénk ilyenkor kikapcsolódni, megpiheni, lehetőleg még fel is tölteni. A testünknek szüksége van erre. A lelkünknek is. Sőt, ma már egyre több hozzáértő szakember beszél, ír arról, hogy a testünk és lelkünk nem igazán szétválasztható, egységet alkotnak, lelki bajaink kihathatnak testünkre, de például a rendszeres testmozgás, különböző sportok jóhatást gyakorolhatnak pszichénkre.

Isten nem tart minket naplopónak, amikor megpihenünk. Ellenkezőleg, annyira fontosnak tartja rendszeres pihenésünket, hogy parancsba is adta. Már az Ószövetség lapjain olvashatjuk a Tízparancsolatban:

Emlékezzél meg a nyugalom napjáról, és szenteld meg azt! Hat napon át dolgozz, és végezd mindenféle munkádat! De a hetedik nap a te Istenednek, az ÚRnak nyugalomnapja. Semmiféle munkát ne végezz azon, se te, se fiad, se leányod, se szolgád, se szolgálód, se állatod, se a kapuidon belül tartózkodó jövevény. Mert hat nap alatt alkotta meg az ÚR az eget, a földet, a tengert és mindent, ami azokban van, a hetedik napon pedig megpihent.

A VÍZ MELLÉ ÜLTETETT FA

Csodálatos látványban van annak része, aki repülővel halad el egy félsivatagos táj felett és közben találkozik egy oázissal, vagy folyóval. A sárgás-barnás színek mellett káprázatosan tárul elé az életet jelentő zöld folt.

Ezekben a hetekben térségünk rekkenő hőséggel küzd. A fű szárad, az ivóvíz felértékelődött, a vízhasználat ajánlasként megfogalmazott korlátozása feszültségeket okoz.

Az ószövetség kiemelkedő prófétája, Jeremiás száraz mediterrán jellegű vidéken élt, aki megkapó képet használ az Istenben bízók életére. „Áldott az a férfi, aki az úrban bíz, akinek az Úr a bizodalma. Mert olyan lesz, mint a víz mellé ültetett fa, amely a folyóig ereszti gyökereit, és nem fél, ha eljön a hőség, lombja üde zöld marad. Százaz esztendőben sincs gondja, szüntelenül termi gyümölcsét.” (Jer 17,7-8)

„Abor plantata iuxta rivos.” Vizek mellé ültetett fa – ahogyan azt a Szentendrei Református Gimnázium címerében is olvassuk. Sok olyan embert ismerek, aki jól érzi magát a bőrében. Hívó

Azért megáldotta és megszentelte az ÚR a nyugalom napját. 2 Mózes 20: 8-11.

Isten jól ismer minket, ismeri határainkat, ezért ebben a kérdésben is érdemes ráhagyatkozni. Amikor megpihenünk két munkafázis között az Istent dicsérjük, és annak érdekében is tehetjük ezt, hogy a következő munkafázisra a teljesítményünk javuljon.

A lelkünk az, ami viszont nehezebben pihen meg. A múltban elkövetett hibák, a jövő aggodalmai kevés nyugalmat akarnak nekünk hagyni a most-ban. Milyen jó, hogy Isten ebben sem hagy minket egyedül! Nemcsak buzdít Isten a pihenésre, de megadja lelkünk megpihenésének forrását is, nekünk ajánlja a Vele való kapcsolatot.

Dávid erről így ír 62. Zsoltárában:

Csak Istennél csendesül el lelkem, tőle kapok reménységet. Csak ő az én kősziklám és szabadítóm, erős váram, nem ingadozom. Istennél van segítségem és dicsőségem, erős sziklám és oltalmam az Isten.

A lelkünknek egy része csak Istennél képes teljesen megnyugodni, megpiheni. Amikor ez teljesül, akkor az élet sok más területén is tapasztalhatjuk az Istentől jövő békesség áldását. Keressük Istennél a lelkünkre szánt megpihenést!

Kiss Péter lelkipásztor
Budakalászi Evangéliumi Közösség

keresztény emberekre gondolok. Hétköznapi emberekre, akik nem mentek el Isten hívó szava mellett. A keresztvizet közelről ismerő emberekre, akiknek számít, hogy meg vannak keresztelve. Férfiakra és nőkre, akik engedték Istennek, hogy irányítsa gondolataikat. Akik Jézus szavait bátran nevezik élet vízének. Ha megkérdezem, milyen életet élnek, két jelzőt biztosan hallok: elégedett és boldog. Ilyennek látom én a folyóvíz mellé ültetett fákat. Erőlködés nélkül életerősnek, mesterséges rásegítés nélkül gyümölcsözőnek, távolról és közelről megnyugtatóan szépnek.

Ahogy az Istenben bízó embert, Jeremiás szavát használva az Úrban bízó férfit, aki áldott.

A Biblia első könyve, a Genézis első fája is eszünkbe juthat. Az 1Móz 2,9 az *élet fájáról* tudósít, amely az Éden-kert közepén van. A bűneset árnyékából kilépve a Szentírás utolsó könyvére érdemes pillantanunk. A Jelenések könyvében olvassuk: „*Aki győz, annak enni adok az élet fájáról, amely Isten paradicsomában van.*” (Jel 2,7)

A győzelem záloga pedig az a hit, amiről Jeremiás beszél. Az Istenbe vetett teljes bizalom. A jókor jó helyen lenni egy életen át tartó áldássorozata. A győzelem Krisztusban lett a miénk, aki legyőzte a világot, a Sátánt és a bűnt azzal a mérhetetlen nagy szeretettel, amellyel folyókat teremt, hogy neked és nekem elégedett, boldog és gyümölcsöző életünk lehessen.

*Horváth-Hegyi Olivér
szentendrei-budakalászi evangélikus parókus lelkész*

ÉLTETŐ VÍZ

Főként szép nyári napokon érezzük át a víz életet adó erejét. Látjuk a virágokon a csodát, amit egy öntözés ad, érezzük hűsítő erejét mikor lehetőségünk adódik egy csobbanásra, visszajön a kedvünk egy hűsítő ital után.

A víz életet ad. A Szentírás, mikor a teremtésről ír, akkor a víz szerepén keresztül mondja el a történeteket. Forrás fakadt. Főleg egy nomád nép jól tudta, hogy a víznek mekkora értéke van. A települések, városok vizek mentén alakultak ki, mert víz nélkül az élet nehezen képzelhető el.

Számunkra egy életet adó víz volt az a víz, mellyel keresztségünkör leöntöttek minket. Hálával gondoljunk keresztségünk helyére, napjára, mert az nekünk is egy új élet kezdete volt. A víz életet és közösséget ad, gondolva arra a közösségre, kit a keresztségünkör kaptunk és melynek azóta is tagjai vagyunk.

A víz néha a hírekbe is bekerül, mert lehet természeti csapás okozója is. Egy nagy eső, árvíz megmutatja az embernek, mekkora ereje van. Bár a földet próbáljuk kezünkben tartani, a víz próbára tesz bennünket, megmutatva határainkat. Éppen ezért a vizet rendszeresen megszenteljük, hogy legyen a víz Isten áldásának

közvetítője. A szentelt vízzel meghintjük magunkat emlékezve keresztségünkre, meghintjük vele lakásainkat, tárgyainkat, hogy mindig jó szolgálatot teljesítsenek.

A víznek nem utolsó sorban fontos szerepe van a tisztálkodásban is. A víz tisztára mos. Már a zoltáros kéri Istent, hogy mossa meg tisztára teljesen, vétkeitől szabadítsa meg. A keresztségünkör kaptunk egy fehér kis inget, melyet mikor őrzünk, a lelki tisztaságunkra kell hogy emlékeztessen bennünket. A víz tisztára mos. Milyen frissülést, jó érzést, szabadságot tud adni egy fürdőzés.

Néhány hét és elkezdődik Budapesten az Eukarisztikus Kongresszus, melynek jelmondata is a vízhez kötődik: „Minden forrásom belőled fakad.” Kérjük Jézustól, hogy találjunk rá, mint forrásra, kérjünk tőle vizet, ami bennünket is tisztára mosva üdítsen fel, hogy megtudjuk becsülni mindazokat, akikkel ehhez a forrshoz tartunk megbecsülve azt a földet, melyet Isten szépnek, jónak és élhetővé teremtett.

*Kelemen László esperes, plébániai kormányzó
Budakalászi Római Katolikus Egyházközség*

VAN HALOTT VÍZ IS?

FÉLŐ víz – ezt a meghatározást használja Jézus, amikor el akarja magyarázni nekünk, hogy miről szól a hit. Értelmetlennek tűnhet a víz előtt az a jelző, hogy „élő”. Van halott víz is? A víz eleve az életet jelképezi. Olyan alapvető része az életünknek, ami nélkül nincs élet. Miért kell „élő” legyen? Mi kezdetünk élni, ha megisszuk. Mit akar Jézus ezzel kifejezni?

Nem elég az élet feltételeit megteremteni, hanem az életet élni is kell. Nem történik meg magától az élet velünk, csak akkor, ha tudatosan kezdünk élni, ha észrevesszük, hogy élünk. No, hát idáig ez a gondolat még semmi keresztyénséget nem hordoz, sőt, akár sör-, üdítő, cigi- vagy bármilyen más termék reklámja lehetne: „merj élni”, „kezdj élni” és ehhez hasonló. Sok film végződik ezzel: a főhős leveti hétköznapiságát, faképnél hagyja valóban rémisztő házastársát, és új életet kezd, amely végre kalandos, amely végre őszinte, amely élet végre mélyebb, mert túl van a megszokott formákon.

Akkor ennyi ez az „élő” jelző a víz előtt? Annyi a biztatás, hogy merjünk más szemmel a világra nézni, és végre igazán a magunk

életét élni? Az a tapasztalatom, hogy valahogy ez a filmbeli hősöknek jobban megy. Túl sok kalandot, túl sok ész nélkül szétrúgott formát, túl sok gorombasággal felváltott őszinteséget látok a sok életkísérletben. Kétségtelen, van miről mesélni, a változatosság megvalósul, az önállóság is, a kaland is – de ezeknek az ára az esetek túlnyomó többségében egyszerűen túl nagy, túl sok sérült marad az életharc-mezőkön.

Jézusnak csak akkor kell az őszinteség, ha bizalom is kapcsolódik hozzá. Mert az őszinteségünk mindig rámutat olyan jellemvonásainkra, amik nehezen elhordozhatók. Jézus az őszinte szembenézések idején bekövetkező félelmet akarja felváltani az Istenre hagyatkozással (ezért „megváltó” Jézus jelzője). Légy őszinte, hogy megláthasd, Isten mit ad neked igazán. Vesd le azt, ami terhel, találj rá arra, ami igazán fontos. Nem mindig a kaland lesz az!

Érdemes elolvasni az „élő víz” történetét – azaz Jézus és a samáriai asszony fordultatos párbeszédét – a Bibliában, az Újszövetségben, János evangéliuma 4. fejezetében.

*Bereczky Örs, református lelkész
Budakalászi Református Gyülekezet*

MÚLTIDÉZŐ

VADÁSZOK, FÖLDBIRTOKOSOK ÉS BAUHAUS A DUNÁN

A Luppa-sziget belakásának története

Bizonyára több budakalászi elgondolkozott már, miért ingadozik egy p és két p között a Luppa-sziget helyesírása. Kié lehetett régen a Budakalászhoz tartozó varázslatos kis sziget, és hogyan alakulhatott ki rajta a különleges hangulatú, Bauhaus üdülőtelep? Cikkünkben ezekre a kérdésekre is fény derül.

Luppa-sziget

Egy éjjel hangos segélykiáltások verték fel Budakalász lakóit. A falu népe az utcára futott, és találgatni kezdte, honnan jönnek a kétségbeesett hangok. Miután rájöttek, hogy „a zajlójegű Duna hátáról rimánkodnak emberek segítségért, összeszedték a falu minden lámpását, hogy tájékozódhassanak” – tudósít Lovas Sándor az Esti Kurír 1927. december 21-i számában. Hajnalban derült ki, hogy négy ember áll a hidegtől meggémberedve „a községgel szemben fekvő, apró, cserjés Lupa szigeten.” Vadászni voltak ott, de a vadászat után nem tudtak hazatérni, mert viharba keveredtek, a Dunán úszó egyik jégtömb megrepszettette csónakjukat, és ezért kénytelenek voltak a jeges vízben visszaúszni a szigetre. 36 órát töltöttek ott átfázva, étlen-szomjan, mivel nem sikerült sem a budakalászi csónakos mentőakciója, sem a folyamórség motoros osztagainak a mentése, végül két katonai gőzbárka mentette ki a szerencsétlenül járt vadászokat a zajló Dunán.

1927-ben tehát még vadászok jártak a Duna szentendrei ágában található, akkor már Lupa-ként emlegetett szigetre, ami először 1836-ban bukkant fel Berger József navigációs mérnök térképén Insel Mereszgyan néven. A szigetnek több elnevezése volt, a legkorábbi adat a török kor előtti Petkó-sziget, de találunk rá utalást Mizsdján- és Mrzselan-szigetként, amiben a szláv folyó,

hegyköz, mocsár szavak köszönnek vissza, és Mészáros-szigetként is, ami vagy a tulajdonosára vagy az ott legeltetett marhákra utalhatott. A sziget mai nevét Luppa Péter vagy másképp Petar Lupa (1838–1904) szerb (pontosabban cincár) származású, görögkeleti vallású, pomázi földbirtokos-mérnök országgyűlési képviselőről kapta, aki a 19. század végén megvette az akkor még lakatlan, árvizektől gyakran sújtott szigetet. A sziget nevének kétféle helyesírása (egy p-vel illetve pp-vel) az egykori tulajdonos nevének kétféle változatából eredhet, mindkét változat helyes, a tulajdonos iránti tiszteletből földrajzi névként Luppa-szigetként használjuk.

Luppa Péter szerette a Dunát, 1857-ben tizenkilencévesen, amikor a Bécsi Műszaki Egyetemen tanult, őt társával egy vitorlás csónakon levezett Bécsből a Fekete-tengerig. Dunai úti naplóját Kőhegyi álnéven folytatásokban közölte a Napkelet című folyóiratban. Tehetséges, sokoldalú ember volt, több nyelven beszélt, pomázi birtokán mintagazdaságot alakított ki, útirajzokat, történeti, régészeti, gazdasági, különösen szőlőgazdasági és politikai cikkeket írt, filoxéra kutatásaiért megkapta a Ferencz József rend középkeresztjét. Luppa kis szigetén gyümölcsfákat és rózsákat ültetett, a tisztásokon mezei virágok nyíltak, a vízparton fűzfák zöldelltek, és kunyhót építtetett a sziget őrének. Nem tudjuk pontosan, milyen gyümölcsfákat ültetett, de ma is emlegetik azt a lédús finom szilvát, amit élvezettel fogyasztottak a dunai fürdőzők és az idevetődő evezősök. Luppa Péter időnként fogoly- és vadkacsa vadászatot is rendezett a szigeten. Rózsái miatt „pomázi Gül babaként” is emlegették, júniusban állítólag több kosár rózsával ment be a képviselőházba: ilyenkor rózsával a bokrétájukban vitatkoztak a képviselők. Az árvízzel ő is küzdött, elkeseredésében volt, hogy árulta a szigetet, de végül mégsem adta el. A szigetet bérbe adta marhalegelőnek. Mivel

Luppa Péter

1936 - Fortepan, Négyesi Pál

Luppa Péternek nem volt gyermeke, halála után lánytestvére fiának, dr. Mandics Milánnak a tulajdonába került a hatalmas pomázi Luppa-birtokkal együtt.

A Budapest közelében fekvő, alig nyolcszáz méter hosszú sziget iránti érdeklődés a 20. század első évtizedeiben kibontakozó vikendmozgalomhoz köthető: polgári-értelmiségi divat lett, és ugrásszerűen megnőtt a kirándulók, evezők, vízparton felüldülni vágyók száma. Tersánszky Józsi Jenő Sziget a Dunán című művében érzékletesen ír a lakatlan sziget átalakulásáról és a fellendülő dunai vízi életről. A húszas években még „elhagyott, buja füves foltnak zöldellett ez a kis sziget a Duna sodrában. Legfőleg a partjának egy részén magaslott néhány öreg fűz és némi rekettyés. Meg a belsejében dűledezett egy-két pásztorkunyhó. Azok között sem mindig legett a kevés számú tehéncsorda, és fűtyentgett a pástorgyerek a hajók felé.” Egy évtizeddel később viszont már „végtől végig a temételen csónakház, egymást érik a vikendházak. És az a sokadalom, ami a nyári vendéglők cigánybandás vagy szaxofonbúgásos teraszait tölti meg, egymás hegyén-hátán! Ki gondolta volna tíz-tizenkét évvel ezelőtt, hogy ezek a pusztá partok így beépülnek és benépesülnek... akkoriban még nyoma sem volt ezen a szigeten a mostani nyaralóknak, hajóhidnak, parkoknak, a nyírott pázsitból elővilágló színes, homokos utakkal.”

A Dunát ellepték az evezősök, sorra épültek a csónakházak és ez a Luppa-szigetet is vonzóvá tette a budapestiek számára. A Helvétia Építő és Ingatlan Rt. meglátta ebben az üzletet, és megvette az örökösöktől a Luppa-szigetet. A kivitelező Dános és Fejér cégekkel folyami kővel megerősítették a hordalékszigetet, kiépítették a villany-, víz- és csatornahálózatát, és 1932-ben mintaszerű parcellázást végeztek: nyeles telkekre osztották a területet, így néhány belső telek kivételével minden nyaralónak volt saját Duna-partja vagy lejárata a Dunához. A telkeket újsághirdetésekből kínálták, elsősorban a tehető budapestieknek. A nyaralóhely híre hamar elterjedt, és a szigetet néhány év alatt birtokukba vették az üdülők. A szigetre később telefonvonalat is bevezettek, és létrehozták a sziget gerincét adó, ma már védett, több mint nyolcvanéves platánsort.

A Helvétia Rt. egy mintaházat is építtetett, bízva abban, hogy majd több megbízást is kap nyaraló építésére, azonban mégsem

Fortepan 4868, 1956

Kozma Lajos nyaralója - Fortepan, 1941

Csoportkép 1936-ból - Fortepan, Négyesi Pál

ez a ház, hanem Kozma Lajos építész saját maga számára készített üdülője adott inspirációt a többi szigetlakónak villája tervezésekor. A Platán sor 8. alatti vasbeton nyaraló a magyar modern építészet egyik szimbóluma lett. Mivel a sziget csak hajóval közelíthető meg, az építkezés itt költséges, racionalizált és minimalista. Ez találkozott a korszak haladó építészeti irányelveivel, a Bauhaus emberléptékű, funkcionalista törekvéseivel. A sziget másik adottsága, hogy folyamatosan ki van téve a Duna áradásainak, ez magyarázza a lábakon álló, lapos tetős villák sorát. Kozma több üdülőt tervezett a szigeten, de mellette a korszak jelentősebb modernista építészei, Forbát Alfréd vagy Körner József is terveztek nyaralót a szigetre.

Az üdülőtelep lakóinak közössége zsidó származású, polgári középosztálybeli ügyvédekből, orvosokból, gyártulajdonoskból, bankárokból és az úri, keresztény középosztály tradicionális képviselőiből: katonatisztek, minisztériumi tisztviselők állt. Művészek, építészek, festők is szívesen vásároltak nyaralót a szigeten, itt töltötte nyarait például Kozma Lajoson kívül Molnár C. Pál festőművész, Kartschmaroff Loránt vegyigyáros, amatőr absztrakt festő, műgyűjtő, Páger Antal színművész és Bacsó Péter rendező is. De a szigetlakók élete, közössége, szerveződése már egy másik történet, aminek később járunk utána..

EREDMÉNYHIRDETÉS

„Álmaim Kalásza”

RAJZPÁLYÁZAT

A Budakalászi Hírmondó májusi számában, „Álmaim Kalásza” címmel meghirdetett gyereknapú rajzpályázatunkra olyan rajzokat, festményeket és alkotásokat vártunk, amelyek a helyi gyerekek mostani kedvenc kalászi helyeit ábrázolják, vagy olyasmint, ami még nincs Kalászon, de nagyon örünének neki, ha lenne. A beküldési határidő június 10.-e volt, ezt követően a munkákat szakmai zsűri értékelt. Köszönjük minden résztvevőnek a részvételt, a pályamunkák beküldését! Cikkünkben a nyertes pályamunkákat mutatjuk be, de a beküldött rajzokból kiállítás is készül a Faluházban az ősz folyamán.

I. hely – Jelige: ELER22, 9 éves

Külüs László festőművész névjegye

Külüš László Ákos 1985-ben született, Budakalászon nőtt fel, itt járt óvodába, iskolába. 2012-ben végzett a Magyar Képzőművészeti Egyetem festőművész szakán, majd 2016-ban képzőművésztanár szakon.

Mesterei Paizs Péter, Kőfaragó József, Tölg-Molnár Zoltán, Nagy Gábor, Szentgyörgyi József voltak. A tanítást már az egyetemi éve alatt megkezdte; megalapította a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár képzőművész körét, ahol 12 évesnél idősebb tanítványok rajzolnak, festenek hétről-hétre. Ezen kívül 2020 óta a Szentistvántelevi Általános Iskola rajztanára is. 2012-ben Barcsay-díjjal tüntették ki, ugyanebben az évben Pannon Color díjban, támogatásban részesült. Külüs aktívan kiállító művész, legutóbbi kiállítását, július 10-ig, a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár kávézójában lehetett megtekinteni.

A zsűri tagjai a Budakalászi Hírmondó két munkatársa, Nagy Tamás fotós és Szarka Zsanett voltak. A zsűri elnöke pedig a budakalászi, Külüs László Ákos, Barcsay-díjas festőművész a következő sorokkal foglalta össze a pályázatra beérkezett munkák sokszínűségét és az értékelés szempontjait:

„Az „Álmaim Kalásza” rajzpályázatra főként a 8-12 éves korosztály adott be munkákat. A leadott alkotások mind méretben, mind pedig technikában nagyon színes képet mutattak, a ceruzától az olajfestményig mindenféle anyaggal dolgoztak az alkotók. Nagyon örültem neki, hogy a Kalász Suli 4. es tanulói közül sokan éreztek kedvet és megmutatták, hogy mi a legkedvesebb számukra településünkön. A főbb témákat városunk jellegzetes helyszínei biztosították, mint például az iskola, a Kálvária-domb, a Duna-part vagy éppen az Omszk tó. Egyik másik munkán azonban megjelentek olyan fiktív, kitalált helyek, amik akár lehetnének is Budakalászon. A zsűrizésben az alkotó életkorát, a választott technika sajátosságainak ismeretét, kompozíciós szempontokat és sok egyéb szempont mellett az alkotók számát is próbáltuk figyelembe venni.”

II.hely – Jelige: 201306, 8 éves

III.hely – Jelige: Állatszeretetet, 10 éves

A pályázatra jeligével ellátott műveket vártunk, az eredményeket is így tesszük közzé:

I.díj - ELER22 (9 éves) – nyeresége egy 20.000 forintos vásárlási utalvány a szentendrei Nagy Sándor Képzőművészeti Műhely- Művészboltba

II.díj - 201306 (8 éves) – 10.000 forintos vásárlási utalvány a szentendrei Nagy Sándor Képzőművészeti Műhely- Művészboltba

III.díj - Állatszeretetet (10 éves) – 5.000 forintos vásárlási utalvány a szentendrei Nagy Sándor Képzőművészeti Műhely- Művészboltba

KÜLÖNDÍJ – A zsűri tagjai indokoltnak tartották egy csoportos különdíj kiosztását, amelyet a Kalász Suli 4.A osztálya érdemelt ki, a nagyszámú beküldött pályamunkáiért, csoportos részvételeért, kimagasló munkáikért. Ők egy közös fagyfaltozást nyernek. Minden további résztvevő pedig városi ajándékcsomagot kap. A rajzokból az ősz folyamán a Faluházban kiállítást szervezünk.

Az utalványokat és az ajándékcsomagokat munkaidőben, a Városházán lehet átvenni. A pályázatra beérkezett többi alkotást a város honlapján és a Facebook-oldalán tesszük közzé.

Szeretettel gratulálunk a díjazottaknak és minden résztvevőnek!

AJÁNLO

Ha esetleg kifogytunk volna az ötletekből, mivel lehetne lekötni a csemetéket a nyár hátralévő részében, ajánlunk néhány programot.

NYÁRI TÁBOROK A KÖRNYÉKEN

Kópé Úszótábor Leányfalun

A Kópé Úszótábor Leányfalun június 21-től augusztus 13-ig várja az úszni vágyókat 5 éves kortól. A táborokat heti turnusokban, hétfőtől péntekig 8 és 16 óra között szakképzett oktatók tartják. A tábor napirendje szerint kétszer egy óra úszásoktatás (szakképzett edzőkkel), élménymedencézés és játszótérezés, változatos étrend várja a jelentkezőket. Úszni tudókat és az úszással ismerkedőket is várják: előbbieket fejleszthetik az úszástudásukat, akik pedig csak most ismerkednek a vízzel és az uszodák világával, alapokat szerezhetnek az úszáshoz. Kísérőjegy vásárlásával az érdeklődő szülők és nagyszülők is részt vehetnek nézőként az órán.

Jelentkezni és érdeklődni a kopeuszosuli@gmail.com címen, illetve Varjassy Katalinnál a +36-70-370-6677 telefonszámon lehet. A táborról, áraiokról, napirendjükről részletesebben a Kópé Úszósuli honlapján olvashatnak: <https://kopeuszosuli.weebly.com/>

LEGO nyári tábor

A legó rajongóit várja a Kockabarátok legós nyári tábora Budakalászon a Kós Károly Művelődési Házban. A tábor augusztus 16-19 közötti turnusára még lehet jelentkezni, 5 éves kortól várják a gyerekeket. A foglalkozás során minden nap több témájú fejlesztő játékokra kerül sor, illetve minden résztvevő legós ajándékokat kap, amelyek az aktuális építésekhez kapcsolódnak. A tábor napi háromszori étkezést (tízórai, ebéd, uzsonna) biztosít, amelynek menüjét az esetleges allergiák és ételérzékenységek mellett 1-2 héttel a tábor kezdete előtt egyeztetik. A legózás mellett a mozgás sem fog elmaradni: a kertben és a játszótéren erre naponta kétszer is alkalmat biztosítanak a szervezők.

Részletek, napi díjak és további információk a Kockabarátok Kiállítói Közösség Facebook oldalán található, illetve az iberparker.peter@gmail.com címen kereshetik a szervezőket.

Református hittantábor Harkányban

A szórakozás mellett a jó közösség is fontos, ezért szervez idén nyáron is számos programot a Budakalászi Református Egyházközség. Ezek egyike a július 26 és 30 között tartott hittantábor Harkányban. A táborba általános iskolás gyerekeket várnak, akik szívesen hallanak Istenről – vagy éppen most szeretnének megismerkedni vele. A szervezők kérik, hogy a táborozók feltétlenül hozzanak magukkal fürdőruhát, gyaloglós cipőt, hálósákokat, naptejet és diákigazolványt, mivel különböző színes programmal is készülnek.

Jelentkezési határidő: július 23., jelentkezni pedig Bereczky Örs lelkészénél lehet a budakalasz.reformatus@gmail.com címen, ahol a tábor díjáról és programjáról is kérhetnek tájékoztatást.

Foci – a BMSE hírei

Eljött a nyár, a szünidő. Sportolóink keveset pihennek: hetente két alkalommal ezalatt is edzéseket tartanak. Hol egymás között játszanak, hol szülő-gyerek foci a program. U-13-as csapatunk bajnok lett, és a többi korosztály is az elsők kötött végzett. Felnőtt csapatunk tizedik lett és becsülettel helyt állva bent maradt az első osztályban. Közben készülünk folytatásra: a következő szezon bajnokságaira indítunk U-7. U-9. U-11. U-13. U-16. és kettő U-19-es korosztályt. A felnőtt csapat is készül, ennek irányítását előreláthatóan Bajzát Péter veszi át. Vadas Attila korábbi edző továbbra is segíti a csapatot.

Elindult a gyerektábor, ahova sok gyerek nevezett. Reméljük, jól érezték magukat és a későbbiekben is csatlakoznak a BMSE családjához. Az öltöző és klubház felújítása jól halad, remélhetően nemsokára együtt örülhetünk az új létesítménynek. Nagy örömmel fogadtuk a Faluház felkérését, és a Városnap alkalmával,

SPORT

szeptember 4-én remek programokkal várhatjuk a város lakosságát. Köszönjük a Polgármesteri Hivatal segítségét, a TAO önrész támogatását, és a pályázat által biztosított pénzügyi juttatást. Mindent elkövetünk, hogy megfeleljünk az igényeknek és minden tőlünk telhetőt megtegyünk városunk gyermekeinek egészségre és becsületességre neveléséért.

Sárosi Tibor (BMSE elnök)

A Budakalász Kézilabda Zrt. hírei

A tavaly félbeszakadt bajnokságban 5 ponttal a kieső zónában volt a budakalászi kézilabdacsapat, ebből a pozícióból indultunk el a felkészülés elején a múlt nyáron. A két kapus kivételével az egész brigád kicserélődött, 14 új játékosal kezdtük el a felkészülést. A célkitűzésünk az volt, hogy stabilan maradjunk benn az első osztályban és az első 10 helyezést valamelyikén végezzünk a bajnokság lezárásával, ami sikerült is. Ennek ellenére egy kis hiányérzet van bennem, hiszen ha az utolsó mérkőzés első félidejét nem rontjuk el, akkor sokkal jobb pozícióban is zárhattuk volna a szezont. Mégis dicséret illeti a csapatot, hiszen nagyon hosszú és nagyon nehéz éven vagyunk túl, elsősorban a vírushelyzetnek köszönhetően, hiszen emiatt előfordult, hogy heteken keresztül nem játszottunk, majd futószalagon jöttek sorra a mérkőzések és mindig más edzőmódszerrel kellett készülnünk. Voltak emlékeztető nagy csatáink, voltak fájó vereségeink, de összességében azt kell mondanom, hogy a 8.-10. hely között ingázva, hoztuk a tőlünk elvárható. Rendkívül jó csapatgyűlés alakult ki, jó volt a hangulat a pályán és a pályán kívül is.

A góllövőlistán két játékosunk is elől végzett, Ivan Perisic 161 góllal megszerezte a gólkirályi címet, míg Koncz András 137 góllal a képzeletbeli dobogó második fokára állhatott fel. Ez mindenféleképpen egyedülálló, ilyen talán még nem is volt, hogy egy csapatból kerüljön ki az első két helyezett, ami véleményem szerint a társaság és a két átlövőnk klasszsisát mutatja. Matko Rotim beállónk is az előkelő 15. helyen végzett a 101 góljával.

Pozitívum, hogy a sérülések is elkerültek minket, ami köszönhető egyrészt Bendó Csaba masszörünknek, aki aprólékos és lelkiismeretes munkával kézben tartotta a játékosokat, másrészt pedig az erőnléti felkészítésnek Hajdu Tamás részéről, így szinte mindig komplett csapattal tudtunk játszani.

14 új játékost építettünk be, valamint 3-4 saját nevelésű fiatal segítette a munkánkat és egy teljesen új alakulattal vágtunk neki ennek a szezonnak. A kezdeti nehézségek után nagyot lépett a csapat előre, amiben nagy szerepe van a felkészítő szakmai stábnak is. Ezúton is szeretném megköszönni Hajdu Tamásnak az odaadó segítségét és támaszát, amit egész évben nyújtott és a háttérben Bendó Csabának és Perényi Zoltánnak az áldozatos munkáját, valamint Gúnya Péter szakmai igazgatónak és természetesen Simon Péter felnőtt csapatmenedzsernek is, akik biztosították a feltételeket, segítették a munkánkat, minden kérésünket teljesítve, hiszen mindezekre szükség volt a sikeres szerepléshez.

A 2021-2022-es szezonban négy külföldi játékosunk lesz. Lépcsőről-lépcsőre próbálunk fiatalokat beépíteni a csapatba. Balszélső posztra a NEKA-tól érkezik egy fiatal játékos, Kovács Dominik, jobbszélen Maracsó Zsolt kap több lehetőséget. Egy fiatal irányító érkezik Egerből, aki dolgozott nálam Veszprémben a junior csapatomban, a másik fiatal irányítónk, Kiss Bence mellé. Kapuba, beálló és balátlövő pozícióba külföldi játékosok érkeznek. Papíron erősebbek leszünk, de ezt majd a bajnokság fogja vizsgáztatni. Bízom benne, hogy jövőre már nem a kiesés ellen kell harcolnunk. Minden vágyunk, hogy egy szintet előrébb lépünk és stabil középcsapattá váljunk.

Csoknyai István - vezetőedző

RIPORT

NA BUMM!

– MŰTÁRGYRANDI

A Műtárgyak Éjszakája programsorozat keretén belül, június 19-én, szombaton 17:00 órától változatos programokkal várta a látogatókat a BUMM Budakalászi Műteremház. A Sport utca 1. szám alatt álló épület, három éve ad otthont a művészeknek, az ő művészetüknek és műtárgyaiknak, akikkel randizhattam ezen a meleg, nyári estén.

Veres Balázs, Keszeg Nándor, Nagy Zsófia Magdolna, Tollas Erik, Mindák Gergely, Szilágyi Csilla, Margit Zsófia

A műtárgy.com idén ötödik alkalommal rendezte meg a Műtárgyak Éjszakáját. A háromnapos programsorozat célja, hogy bemutassa a műtárgyak sokszínűségét, közelebb vigye a műtárgyak és a műkereskedelem világát a nagyközönséghez, betekintést engedve a kulisszák mögé is. A programkínálat idén is igen sokszínű volt: kiállításokkal, szakmai beszélgetésekkel, vetítésekkel, műteremlátogatásokkal, workshopokkal, tematikus sétákkal készültek a különböző -elsősorban fővárosi- helyszínek az érdeklődők számára.

A rendezvénysorozat nagyszerű lehetőséget teremtett a megújult Budakalászi Műteremház bemutatkozására. Nemrég három új művész „költözött” a házba, ami új lendületet, új szintet hozott a művész-közösség életébe. A műtárgyrandit Kiss Judit Ágnes, költő sorai és Keszeg Nándor “Ki falja fel a gyönyörű gondolataimat?” című performansza nyitotta meg. A látogatók ezt követően betekintést nyerhettek a műtermekbe, betonpecsét workshopon vehettek részt és az est lezárásaként meghallgathatták a Space Cowboy koncertjét.

A művészek közvetlen barátsággal fogadják az érkező vendégeket: a kertkapu tárva-nyitva, a házfal mellett terített asztalon, Szilágyi Csilla művészi üveg táljaira szendvicseket, pogácsát tettek ki, kapunk is egy hűsítő házi-bodzát és filccel ráírják a nevünket a pohárra, az egész olyan személyes. A kert, akár egy kiállítási

tér; körbejárva szobrokat találunk a paradicsomok mellett és a rózsafa árnyékában. Egy bádoggal lakókocsi előtt pedig már sejthetjük, hogy a performansz helyszínén járunk, egy asztal, egy székel van felállítva, előtte pedig egy kameraállvány. A kert lassan megtelik étellel, a műtárgyak között cica, kutya kóborol, egy kisfiú pedig önfeledten nevetgél, futkározik a feszező felnőttek között. Nagy Zsófia Magdolna kis türelmét kéri még a vendégeknek, hogy Keszeg Nándor végezni tudjon az előkészületekkel. Előkerülnek a legkülönbözőbb székek a nézők számára, de a fűben ülni sem zseniánt, lassan mindenki helyet foglal, várakozással telik meg a levegő.

A megnyitó Keszeg Nándor előadásával kezdődik. A művész öltönyben, egy csöpögő, résnyre nyitott ládával érkezik a „színpadra”. Lassan mozog, leül az említett asztalhoz és felnyitja a ládát, a ládában frissen kevert beton van. Simogatja, masszírozza, szétmorzsolja, turkál benne. Különböző tárgyakat talál a ládában, amiket sorban, egyesével kivesz, megtisztogat és félreteszi az asztalnál. A láda tele van tárgyakkal, tele van szimbólumokkal. Személyesekkel és közérthetőkkel egyaránt. Egy ponton kibontja a láda tetején lévő nylonzacskóban lévő A4-es papírokból készült patchworkot, az életét, a múltját. Sajátos „emléklapok” kapcsolódnak össze, egyfajta össze-visszaságban, nincs lineáris narratíva, nincs kronológia. Egy 17 évesen írt vers, egy irodalomházi épp úgy elfér rajta, mint egy koponya-tanulmányrajz, vagy egy fénymásolt fotó a BUMM épületéről. Ebbe a kezdődő bontogatásba kapcsolódik be Kiss Judit Ágnes, költő. A közönség háta mögött fel-alá sétálva mondja el sorait a házról, a művészeiről, a művészetéről, a határkeresésről és átlépésről, láthatóról és láthatatlanról.

„Keressük a pontot, a nulladik dimenziót,
de mindig túl vagyunk rajta,
csak visszatekinteni lehet.
A pontot keressük, ahol elkezdődik.
Átalakulás vagy átlényegülés.
Ahol átfordul, már nem
tárgy, még nem hulladék,
már nem hulladék, még
nem művészet.”

Eközben Keszeg „óriás én-térképéből” szivárvány-színes tollak hullanak ki, majd a papírral beborítja, betemeti, betakarja magát. Kiss Judit Ágnes OM-szövege, sora, dallammá válik. Csodálatos! A papír alól narancssárga füst kezd gomolyogni. Akaratlanul is tűzre, lángra gondolok. A felhő hatalmas: művészt és művét papír alatti és kívüli teret beborító sűrű füst. Az előadó még mindig papír-lepedővel hadakozva, beburkolva végigmegy a közönség között, mögött; bevonva őket szó szerint és átvitt értelemben is az élménybe, a múltjába, a műtárgyába. Igazi intimitás, igazi randi.

Keszeg Nándor a kezdetektől a ház alkotója, ugyanakkor a házon belül most költözött egy nagyobb műterembe. A műtermében állva, megtudom, hogy a falon lévő hatalmas festményen sokat dolgozott a vendégek érkezése előtt. Hát így készül a művész a látogatókra! Az ő műterme, a legkisebb műtermen keresztül nyílik, ahol **Margit Zsófia** az egyik új és eddig egyetlen budakalászi művész kapott helyet a házban. Zsófia fél éve költözött Budakalászi-ra és 2 hónapja a műteremházba. Férjével és 3 éves kisfiával Londonból költöztek haza, elsősorban a család közelsége miatt és a pandémia lehetővé tette, segítette a hazatelepülés döntését. Nagyon jól jött neki ez a

lehetőség, a műterembe gyalog 15 perc alatt beér. Barátságosnak találja a helyi közösségeket, kezdi otthon érezni magát. Leginkább a hétköznapi tárgyak és terek valamint azok kapcsolata foglalkoztatja: „rájöttem, hogy azért festek tárgyakat, mert azokat meglehet bámulni, alaposan lehet vizsgálni őket, jó érzéssel meglehet figyelni őket.” Elmeséli, hogy egy ponton kevésnek tartotta a festmény fizikai kiterjedését; ablakot festett és egy párkányt tett elé, márványt rajzolt és kockát hajtogatott belőle. Innen indult számára a tér és a festészet kapcsolata a tárgyak univerzumában.

A ház utcafronti oldalán van még **Nagy Zsófia Magdolna** és **Tollas Erik** közös műterme. Kettejük egyéni és közös munkájában is a kulcsszavak: kísérleti objekt, technika, fenntarthatóság, újrahasználatosság, látható, láthatatlan, határterületek. Zsófia művészi újrahasznosítás során értelmezi műtárggyá a hétköznapi, funkciójuktól megfosztott tárgyakat. Erik munkájában leginkább a látható és láthatatlanság vizualitása kerül középpontba; új eszközöket, lehetőségeket keres. Kettejük közös munkája az utóbbi 3-4 évben erősödött meg, így a műteremházban - aminek mindketten alapító tagjai - már leginkább kooperációban dolgoznak. Ők a budapesti, VI. kerületből járnak ide dolgozni, de megéri nekik így is a hosszabb ingázás, a kedvező bérleti díj és a szép környezet miatt. A fizikai tér, a kert is hatással van a munkájukra.

Az ő műtermükkel szemben találom **Veres Balázs**, betonszobrász két helyiségét. Leginkább a festészet és a szobrászat metszéspontját vizsgálja. Ő tölt itt a legtöbb időt, indokolt hát a nagyobb tér. Az első szobát, irodának, kiállítóternek használja, a műtárgyait is itt szokta lefotózni. A második szoba a műhely, a műterem, itt

a BUMM Budakalászi Műteremház életképei

keveri a betont, vágja az öntőformához a polisztirol elemeket. Balázs szintén a kezdetektől tagja, alapítója a műteremháznak. Ő a III. kerületből ingázik naponta. „Nagyon szeretem Budakalászt” – mondja. 2018-ban ebbe a kis házba első látásra beleszerettek, igaz műtermi szempontokból, rossz fényviszonyok, alacsony belmagasság kompromisszumokra kényszerültek. Fontos, hogy a műteremházban aktív művészek dolgozzanak, szervezzenek programokat, kiállításokat, hogy élő művészeti közösség legyenek. Szeretnének majd még több helyet kibérelni, tervben van a bővítés, hogy mások is tudjanak csatlakozni az alkotóközösséghez.

Kiss Judit Ágnes és Szilágyi Csilla - Fotó: Nagy Tamás

„Nem bírjuk abbahagyni!” - mondja lelkesedve Kiss Judit Ágnes a betonworkshop asztala mellől. A teljes program alatt itt a legnagyobb a nyüzsgés, mindenki szeretné egy mintával gazdagítani a ruháját, nyakkendőjét, neszesszerét. A workshopot **Szilágyi Csilla**, tárgyalgó művész irányítja. Betonpecsétekkel és beton nyomódúccokkal nyomtathatunk különböző mintákat a felületekerek. A nyomódúcot nem csak jóval nagyobb mérete különbözteti meg a pecséttől, hanem hogy tulajdonképpen ez egy professzionális sokszorosító grafikai eljárás. Csilla eredetileg vitreográfia technikával készített nyomódúccokat, a beton, mint anyag egyfajta egyszerűsítés. Mindenki van elemi játékosság, amit a „nyomdázás” előcsalogat, a motívumok pedig életre kelnek. A mintázatok Csilla szobraiban is központi szerepet töltenek be. A betonpecsét workshopon keresztül tud kapcsolódni az emberekhez, a művész-egőből visszalépni; begyűjti a mintákat, mint történeteket. Minden eseményen új pecsétek és emlékek születnek. Csilla január óta van a művészházban, ez számára egyfajta műterem, műhely „avató” is. A helyiséget **Mindák Gergely** képzőművésszel osztja meg, akit leginkább a természet és a benne megfigyelhető folyamatok, jelenségek, lények inspirálnak.

A program maroknyi, ám annál lelkesebb résztvevőit, az est zárásaként egy nagyszerű ének-gitár akusztikus duó, a **Space Cowboy** (Csapó Vera és Kocska Ádám) szórakoztatta. A vendégek közül, két idősebb hölgy, a Műtárgyak Éjszakája keretében már a negyedik, egyben utolsó helyszíniként látogattak el ide, és a sűrű nap ellenére is el voltak ragadtatva, az általuk korábban nem ismert Budakalászi Műteremháztól, az itt dolgozó művészekről, az itt folyó munkától. A művészközösség a bővítésen túl is tele van tervekkel, ötletekkel, hosszú távra rendezkedtek be a budakalászi Sport utcába. Szeretnének a kulturális vérkeringésbe jobban bekapcsolódni. Jelenleg nehézség számukra, hogy sok budapesti lehetőséget nem tudnak kihasználni, ugyanakkor helyben még nincs Szentendréhez hasonló, pezsgő kulturális élet. Ahogy a határkeresés, határátlépés, láthatóság, láthatatlanság központi téma az itt alkotó művészek körében, úgy az általuk választott lokáció kíséri, segíti a gondolkodást, a határ fogalmának sokrétű jelentéséhez kapcsolódóan.

Szarka Zsanett

KÉTARCÚ NYÁRI SZÜNIDŐ: Lehetőségek és veszélyek az iskolamentes hónapokban

„Ha nyár, akkor nyaralás, ha nyaralás, akkor pihenés, ha pihenés, akkor boldogok vagyunk” – legalábbis hivatalosan. Mégis ahányan vagyunk, annyiféleképpen élhetjük meg a szünidőt: kisdíákként hatalmas várakozással az önfelelt szabadságra, szülőként túlterhelve, esetleg azon gondolkodva, hogy míg dolgozunk, hogyan oldjuk meg gyermekeink felügyeletét, vagy ha szabadságon vagyunk, az sem tölt fel bennünket igazán. Pszichológusok régóta kutatják már a nyaralás és a vakáció lélektanát, így cikkünkben arra keressük a választ, hogy hogyan lehet a nyár értékes, tartalmas, és egyben valódi pihenés, feltöltődés.

Lehetőségek – avagy miért éri meg nyaralni

A nyaralás lehet befektetés is. Életünk különböző területei (család, munka, háztartás) között egyensúlyozva könnyen kifáradhatunk, kiéghetünk, így érdemes odafigyelnünk arra, hogy regenerálódjunk. Ez lehet akár egy nyaralás is, de bármilyen hétköznapiól eltérő program, élmény, vagy esemény, mely jó alkalom a minőségi együttlétekre, és a munkahelyi feladatoktól való eltávolodásra, így jelentős mértékben csökkenthető az ebből származó stressz.

A nyaralástól boldogabbak leszünk. Kutatások alapján érdekes módon ez a boldogság akkor a legmagasabb, mikor még csak készülünk az útra, függetlenül attól, hogy azt hová tervezzük és mennyi időre. A tervezgetés közben ugyanis ellazulunk, javul a közérzetünk, pozitívabban értékeljük kapcsolatainkat, és egészségügyi állapotunkat, nő munkahelyi elkötelezettségünk, valamint csökken a stresszhormon szintünk. Jeroen Nawjin holland turizmuskutató szerint (2010) a vakáció hangulatgörbéje

azonban ezt követően csak az üdülés közepére emelkedik meg, majd az utolsó napokban ismét lecsökken, melynek oka az, hogy kezdetben hirtelen megvonjuk szervezetünktől a stresszhormonokat, a szabadság végére pedig egyre közeledni érezzük a ránk nehezedő munkahelyi terheket. Éppen ezért fontos, hogy fokozatosan kapcsoljunk át a pihenés üzemmódjára, élvezzük ki az izgalommal teljes várakozás időszakát, és ne hagyjuk a nyaralás előtti utolsó napokra a határidős munkákat. Ehhez nagyban segít az, ha alaposan megszervezzük a vakáció előtti időszakot, valamint hazatérés után szánunk egy kis időt az átgondolásra, visszaállásra.

A nyaralás pozitívan hat az általános jóllétünkre. Ennek egyik alappillére az, hogy erős szociális kapcsolatokkal rendelkezünk. A nyaralás időszaka alatt, ha sok időt töltünk azokkal, akiket szeretünk, a közös minőségi idő és az élmények erősítik az összetartozás érzését társas kapcsolatainkban.

A nyaralás segíti a kreativitást és problémamegoldást, tágítja a látóterünket és rugalmasabbá tesz. Amikor kikapcsolódunk és kilépünk a megszokott hét köznapi rutinunkból, könnyebben felismerjük egy-egy probléma különböző aspektusait és megoldási módjait. Ehhez azonban szükséges, hogy valóban eltávolodjunk szabadságunk idejére a munkahelyi stressztől, majd visszatérve fokozatosan vegyük csak fel a munka fonalát.

Esetleges veszélyek – átgondolandó szempontok

Ne tervezzük túl. Elengedhetetlen, hogy időt szánjunk a nyaralás alapos megtervezésére, mert ezzel minimalizálhatjuk a minket esetlegesen érő stressz mennyiségét. Fontos azonban, hogy ez a terv váljon olyan feszes menetrendé, amely könnyen inkább ütemtervvé, vagy a látnivalók, programok teljesítendő listájává silányulhat.

Töltsük meg a nyarat tartalmas és emlékezetes élményekkel, melyeket valóban megélünk. Az emlékezés nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a nyaralás pozitív hatásait minél tovább élvezhessük. Gyakran azonban a fényképektől várjuk, hogy ebben segítsenek, melyek azonban gátolják ezt a folyamatot, hiszen nincs időnk igazán megélni és befogadni a pillanatot, így a tapasztalatok nem tudnak valódi emlékekké formálódni. Ehelyett érdemes először átélnünk a pillanatot, és csak ezután készítenünk néhány képet, melyet később elővéve előhívhatjuk majd a pozitív emléket. A kellemes emlékek felidézésében segíthet az is, ha a vakáció idejére összeállítunk egy zenei albumot, vagy elkezdünk használni egy bizonyos illatot, később ugyanis ezekkel felidézhetjük az élményeket, melyek új lendülettel tölthetnek fel a hétköznapiakban.

Válasszunk személyiségünknek megfelelő úticélt és hangoljuk össze az együtt nyaralók igényeit. Nincs recept arra, hogy milyen típusú nyaralást válasszuk, hiszen ez személyiségünk, preferenciáink és családi életciklusunk függvényében is alakul.

Segíthet azonban, ha a különböző elképzelések között felismerjük, hogy fontosabb a kapcsolatunk, mint az, hogy végül hová megyünk nyaralni.

Átgondolhatjuk igényeinket, szükségleteinket, hogy hol és miként tudunk leginkább feltöltődni, majd ezt megvitathatjuk a többiekkel.

Kapcsoljuk ki az elektronikai eszközöket. Ennek egyik oka a munkától való eltávolodás, másfelől pedig teljes figyelmünk odaszentelésének kifejezése családtagjaink és barátaink felé. Gyakran előforduló nehézség továbbá a nyári szünet ideje alatti túlzott számítógéphasználat akár gyermekeink körében is.

LELKI SORVEZETŐ

Ismerjük fel a gyermekünk mögöttes szükségleteit, melyek a következők lehetnek: kapcsolódás (közös minőségi időtöltés), kompetenciaérzés (hogy valamiben ügyes), autonómiaérzés (hogy önálló lehet bizonyos dolgokban), valamint ajánljunk vonzó, ezekhez köthető alternatívákat. Ha szülőként nem tudunk sok szabadságot kivenni a nyáron, akkor is érdemes gyermekünkkel közösen megalkotni egy napirendet (mely biztonságot, kéréteket, jutalmakat ad és tartalmaz mozgást, alkotást, offline tevékenységeket, egyéni időt, közös időt és házimunkába történő bevonást is).

Engedjük el a hamis reményeket. Hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy a nyaralás alkalmával minden helyreáll, valami új kezdődik és egész évre feltöltődünk. A valóság azonban az, hogy a megújulás érzése 2-4 hétig tart és ez is függ a vakáció megelőző időszak stressz-mennyiségétől, a nyaralással való elégedettségtől, valamint a visszatérés utáni teendőinktől. Éppen ezért sokat segíthet, ha gyakrabban iktatunk be rövidebb utazásokat, és a mindennapokat is igyekszünk színesebbé tenni azáltal, hogy megtaláljuk az apró örömeket, melyek energiával és boldogsággal töltenek el bennünket.

Figyeljünk a családi életciklusok különbözőségére. Ha kisgyermekes család vagyunk, igyekezzünk olyan programokat szervezni, hogy az mindenki számára élvezetes és tartalmas legyen. Szükség lehet azonban kettesben töltött időre is, ahol az így megerősödő kapcsolat biztos talapzatává válik a gyermekek életének. Kamasz gyermekkel a határfeszítés időszakában jó lehetőségeket adhat egy-egy beszélgetésre, illetve velük már több kulturális program közül is választhatunk. Olyan szülőpár esetében pedig, ahol a gyermekek már „kirepültek a fészekből” érdemes lehet elővenni a régebbi bakancslistánkat: mik azok a tervek, vágyak, melyeket régóta halogattunk? Hová szeretnénk elutazni? Mit szeretnénk megnézni? Milyen igényeink vannak?

Ezeknek fényében kívánok örömteli, pihentető sok élményben gazdag nyári szünetet!

Eppel-Pásztor Adrienn
Iskolapszichológus

ÁTADTÁK A SEMMELWEIS-NAPI DÍJAKAT

Minden évben július 1-én ünnepeljük – Semmelweis Ignác születésének évfordulóján – a Semmelweis-napot: a magyar egészségügy napját, az egészségügyi és szociális dolgozókat. Tegnap, június 30-án, adták át a Faluházban Semmelweis-nap alkalmából a „Budakalászi Polgárok Egészségéért” Díjat. Köszönetet mondtak az egészségügyi és szociális pályán nyugdíjba vonulóknak és jubilálóknak valamint külön köszönet járt a járványügyi helyzetben helytállóknak és oltási programban résztvevőknek.

Az egészségklub tagjai

A hagyományokhoz híven ezen a jeles napon került sor az önkormányzat által alapított díjak, kitüntetések, elismerések átadására. A díjak mindig az eddig végzett munka, tevékenység méltatásáról, az elismerésről, motivációról, köszönetről és ösztönzésről szólnak.

A beérkezett javaslatok alapján Budakalászi Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2021. évben a „Budakalászi Polgárok Egészségéért” díjat Nagy Endréné a Budakalászi Egészségklub alapítója részére adományozta. A díjat dr. Göbl Richárd polgármester úr adta át.

Nagy Endréné Budakalászon él már 34 éve. 1989-től a Kalász újság szerkesztője és tördelője. 1998-ban megalakította a Testvérkapcsolatok Egyesületét. 2008-tól a Budakalászi Egészségklub tevékeny tagja, 2014-ben részt vesz az Egészséges Budakalásziért Egyesület megalakításában, ahol elnöki tisztséggel bízta meg a tagság.

Értéktéremtő munkáját a budakalásziak hosszú ideje megtapasztalták, közösségi munkája példaértékű. A város egészség-

ügyi, szociális tevékenységében kiemelkedően hasznos munkát végez, ennek révén a település lakóinak mentális egészségmegőrzésében maradandó eredményeket ért el.

Az ünnepségen dr. Göbl Richárd köszöntötte azokat az egészségügyi és szociális területen dolgozókat, akik nyugdíjba vonulnak, illetve a jubilálókat, akik 25, 30, 35, 40 évet töltöttek el az egészségügyi illetve szociális pályán.

Megköszönték továbbá az Egészség ház járványkezelésben és oltásban részvevő munkatársainak kitartó, emberfeletti helytállását, a Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár munkatársainak az oltópontokon nyújtott segítségét, a Szent Ferenc Karitás Csoport és a Családsegítő Szolgálat munkatársainak a szociális téren nyújtott áldozatkész munkáját. A Budakalászi Egészségklub elismerésben részesítette Bellovits Regina Klárát áldozatos önkéntes munkájáért.

Külön köszönetet mondtak a Városrendészet munkatársainak, akik a szociális területen, a járványkezelésben és az oltási logisztikában nyújtottak felbecsülhetetlen segítséget az egészségügyben dolgozóknak és a város lakosainak. Az ünnepséget Pejtsik Panna és Nagy Gábor zenés műsora tette hangulatossá.

Az idei Semmelweis-nap kicsit más, mint az eddigiek:

az elmúlt járványügyi időszak mindenkit próbára tett, de az egészségügyben dolgozókat különösen nehéz feladat elé állította. Szeretnénk köszönetet mondani Budakalászi város nevében a szociális ágazatban, az egészségügyért, az egészségért és jó közérzetünkért dolgozóknak, a mindennapok során hozott szakmai és áldozatos munkájukért valamint a járványhelyzetben tanúsított összefogásért, emberfeletti helytállásukért, áldozatkész munkájukért és szociális segítségnyújtásukért.

Nagy Endréné

Pejtsik Panna

BUDAKALÁSZI

HÍRMONDÓ

Budakalászi polgárainak lapja • Stadtblatt für Kalasch • Лист грађана у Каласу

Felelős kiadó: Dr. Deák Ferenc

Szerkesztők: Laborczy Dóra, Péterffy Gábor

Munkatársak: Kuli Orsolya, Szarka Zsanett

Fotók: Nagy Tamás, Szabó Zoltán

Tördelés: Ali Vali

Nyomtatás újrapiapír felhasználásával: Print Brokers Team Kft.

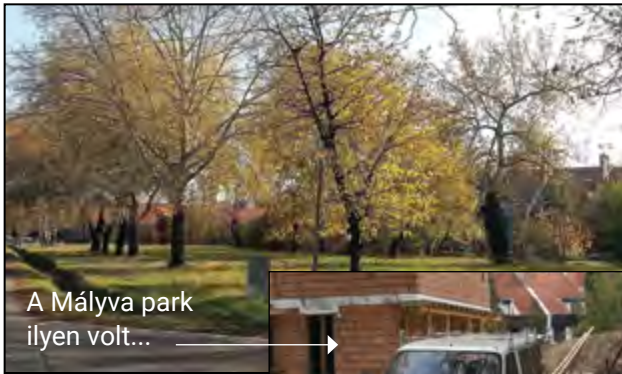
E-mail: hirmondo@budakalasz.hu | **Telefon:** 06 26/340-266

A VÁLTOZTATÁSI TILALOMRÓL

Az új építési szabályok megalkotásáig változtatási tilalom lépett életbe Budakalászon, amely fontos eszköz annak érdekében, hogy az új településfejlesztési koncepció és az ezt szolgáló helyi építési szabályok megalkotásáig ne történhessenek visszafordíthatatlan folyamatok a városban.

Budakalász túlépített, zsúfolt. Az Önkormányzat egyik legfontosabb vállalása volt, hogy szigorítani fogja azokat a helyi településrendezési szabályokat, amelyek az elmúlt évtizedben lehetővé tették Budakalászon az infrastrukturális lehetőségeken felüli intenzív beépítéseket. A főépítési irodán zajlik a településfejlesztési és településrendezési dokumentumok általános felülvizsgálata. A változtatási tilalom mostani nagyobb arányú elrendelése fontos eszköz annak érdekében, hogy az új településfejlesztési koncepció és az ezt szolgáló helyi építési szabályok megalkotásáig ne történhessenek visszafordíthatatlan folyamatok.

A Mályva park ilyen volt...

...és ilyen lett.

A településrendezési eszközök felülvizsgálata tavasszal elindult. A felülvizsgálat Budakalász teljes közigazgatási területére kiterjed és végső célja a Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) módosítása. Amíg ez elkészül – de legfeljebb három évig – változtatási tilalom rendelhető el. A változtatási tilalom alá eső területen főszabályként telket alakítani, új építményt létesíteni, meglévő építményt átalakítani, bővíteni, továbbá elbontani, illetőleg más, építésügyi hatósági engedélyhez nem kötött értéknövelő változtatást végrehajtani nem szabad.

„A hosszú távú érdekek mentén kialakított városfejlesztési koncepció és az ehhez igazított döntéshozatal sosem az egyszerű út, nem a könnyebb feladat. A városvezetés számára ez most rengeteg konfliktus felvállalását jelenti, de meggyőződésünk, hogy a kalásziak többségének érdekeit kizárólag ez szolgálja. Mindannyian naponta tapasztalhatjuk a következményeit az ingatlanfejlesztők érdekeit előre soroló korábbi városvezetési szemléletnek” – fogalmazott dr. Göbl Richárd polgármester a döntés apropóján.

Budakalász területén többfelé találhatók olyan területek, melyek esetében az új településfejlesztési koncepció alapján felmerült a jelenlegi szabályozás módosításának szükségessége. Ezekben a területeken a változtatási tilalom segítségével lehet elérni azt, hogy

ne történjenek a leendő új szabályozást ellehetetlenítő változások az új előírások hatályba lépéséig. A változtatási tilalom nem korlátozza a terület korábban gyakorolt használatát és nem keletkezett az önkormányzatot terhelő kártalanítási kötelezettséget.

A változtatási tilalomról szóló önkormányzati rendelet két mellékletben sorolja fel az érintett helyrajzi számokat. Az 1. mellékletben szereplő helyrajzi számok esetében a tilalom ideje alatt nem szabad telket alakítani, új építményt létesíteni, meglévő építményt átalakítani, bővíteni, továbbá elbontani, illetőleg más, építésügyi hatósági engedélyhez nem kötött értéknövelő változtatást végrehajtani. A 2. mellékletben szereplő helyrajzi számok esetében a tilalom csak a lakóház építésére vonatkozik. Ezek a területek jellemzően kertés mezőgazdasági övezetek, ahol lakóház építése megengedett, de a feltételek felülvizsgálata ott is szükséges.

„A változtatási tilalom fontos eszköz annak érdekében, hogy az új településfejlesztési koncepció és az ezt szolgáló helyi építési szabályok megalkotásáig ne történhessenek már visszafordíthatatlan építkezések, ingatlanbeépítések. A szakbizottság tagjaival, a városvezetéssel és Kálmán Kinga főépítésszel a fenntarthatóságot, az organikus fejlődést és a helyben élők életminőségét szem előtt tartva dolgozunk az új városfejlesztési koncepción” – állítja Dr. Váli István építészmérnök, a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság elnöke.

A színekkel jelölt budakalászi területeken változtatási tilalom lép életbe. A rózsaszínnel jelzett területrészek esetében a korlátozás ideje alatt nem szabad telket alakítani, új építményt létesíteni, meglévő építményt átalakítani, bővíteni, továbbá elbontani, illetőleg más, építésügyi hatósági engedélyhez nem kötött értéknövelő változtatást végrehajtani. A sárgával jelzett területeken a tilalom csak a lakóház építésére vonatkozik. Ezek jellemzően kertés mezőgazdasági övezetek, ahol lakóház építése megengedett, de a feltételek felülvizsgálata ott is szükséges.

A június utolsó napján született rendelet elfogadásakor a képviselő-testület véleménye ebben a kérdésben megosztott volt, csak a 2011 Egyesület képviselői támogatták a javaslatot. A vitában a fideszes képviselők az érintett ingatlanulajdonosok érdekeit féltették, a városvezetés képviselői és a főépítész azonban az új szabályozás megalkotásáig terjedő átmeneti időszak szükségessége mellett érveltek. Végül kilenc igen, egy ellenszavazat és két tartózkodás mellett a testület elfogadta az előterjesztést és megalkotta a város több területét érintő változtatási tilalomról szóló rendeletét.

A FALUHÁZ PROGRAMJAI

Aprók Tánca

július 16-án pénteken 17:00 – 18:30-ig

Tánctanulás Bucsánszki Beával és a Budakalászi Tamburazenekar közreműködésével.

A táncház előtt kézműves foglalkozást tart a Dunakanyar Népművészeti Egyesület.

A rendezvényt 1,5 éves kortól 7 éves korig ajánljuk.

Kalászi Kortárs Táncalálkozó

a Duna Táncműhely szervezésében július 16-án pénteken

Ládaflia Garázsvásár

július 17-én szombaton 8-12-ig

Triász Koncert

július 22-én csütörtökön 20:30-tól

A különleges felállású csapat tagjai a következők:

KÁLMÁN GYÖRGY – ének

(DINAMIT, PANDORA, DIRTY DANCE, SZOLNOKI SZÍNHÁZ)

SIPOS PÉTER – ének (IRIGY HÓNALJMIRIGY)

JANKAI BÉLA – billentyűk

(DINAMIT, PROGNOZIS, BOXER, OMEGA)

Az elsősorban rock dalokból összeállított műsor unplugged jellegű. Jegyek kaphatók: tixa.hu

Nemzeti Rocknap

(Ismerős Arcok, Historica, Válaszút)

július 23-án pénteken

Mentáskert őstermelői piac minden csütörtökön 14- 19 óra között a Ház udvarán

2021. AUGUSZTUS 15-ÉN VASÁRNAP

KORPÁS ÉVA ÉS ZENEKARA
DINA'S WORLD

2021. AUGUSZTUS 22-ÉN VASÁRNAP

JÓVILÁGVAN **MOJAZZTER**

VENDÉG:

MÜLLER PÉTER SZIÁMI ÉS POLGÁR PÉTER

2021. AUGUSZTUS 5. CSÜTÖRTÖK

ANTARES

nca

Városi ünnepség augusztus 20-án pénteken a Szent István katolikus templom kertjében

2021. szeptember 4. szombat

Sétálj Budakalászon
Városnapi ismerkedés a településsel

Budakalászi
Város-
nap

Izgalmas kaland keretében barangolják be a bátor lakók Budakalász birodalmának zegét-zugát, a Hollók völgyétől a Dunaszemig bezárólag. Mindenhol szíves fogadtatás közepette kerülnek terítékre a látnivalók és a kulturális élmények. A helyszínek 10-18 óráig tartanak nyitva, koncert 19 órakor majd utcabál 23 óráig.

KÓS KÁROLY MŰVELŐDÉSI HÁZ ÉS KÖNYVTÁR
2011 BUDAKALÁSZ, SZENTENDREI ÚT 9. +3626/340 468 WWW.KOSKAROLYMH.HU
INFO@KOSKAROLYMH.HU +3670/411 0751 +3630/382-9810

Részletek a koskarolymh.hu weboldalon.
Kövess minket facebookon! facebook.com/kkmhk